

Ave María

APRIL, 1941

LEMONT, ILL.

LETNIK 33

AVE MARIA

published monthly by

The Slovene

Franciscan Fathers,

LEMONT, ILLINOIS

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

□

Subscription Price:

\$2.50 pre annum.

Naročnina:

\$2.50 letno.

Izven U. S. A. \$3.00

□

Management —

Upravništvo

AVE MARIA

P. O. Box 608,

Lemont, Ill.

Telephone: Lemont 494

□

Printed by

SERVICE PRINTERS

Lemont, Ill.

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Le-
mont, Illinois, under the
act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
special rate of postage
provided for in Section
1103, Act of October 3,
1917, authorized on Au-
gust 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.

Več svetih maš

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

ROMANJA PRI MARIJI POMAGAJ

V LEMONTU

v l. 1941

13. julija—Baragov Dan. Blagoslovitev Barago-
vega spomenika na Baragovem vrtu ob le-
montski groti.
Obenem spominski dan blagoslovitve le-
montske cerkvice.
3. avgusta—Romanje prekmurskih rojakov iz
Chicago pod pokroviteljstvom društva sv.
Križa, društva prekmurskih Slovencev.
10. avgusta—Romanje župnije sv. Štefana iz
Chicago.
17. avgusta—Romanje župnije sv. Jurija iz So.
Chicago.
5. oktobra—Romanje župnije sv. Roka iz La
Salle.

Obenem dan medenega piknika.

Ob vseh slovesnih dneh je program romanja:

Maša pri groti z govorom ob 11. uri.

Po maši kosilo za oddaljene romarje, ki kosilo
naroče teden preje.

Popoldan prosta zabava na romarskem gričku.

AVE MARIA

Aprilova številka 1941—

—Letnik XXXIII

KAJ JE KJE NA STRANEH TE STEVILKE?

Mlada Slovenija v Kanadi — P. Bernard Ambrožič	str. 2
Naša velikonočna obnova — Janez Oražen	4
Pesmi — Karel Širok	4
Post in Aleluja na Gorenjskem — Manica Komanova	5
Jubilant p. Benigen pripoveduje	7
Njihova pota k Bogu — J. T.	9
Lamotski župnik — Haluška — P. Evstahij Berlec	12
Pismo jezljivcu Janezu — R. T.	14
Ženska v luči zgodovine — J. Lukas	15
Govoril je sodnik ob Božiču — P. Aleksander Urankar	17
Pesmi — Karel Širok	19
Madež — Ksaver Meško	19
O samomorih — L. Aleksej	20
Kako napravi, da te otroci zaničujejo — Saleman	22
O tem in onem — Bogoslovci v Lemontu	23
Glasovi od Marije Pomagaj — P. A. Urankar	26
Na gričku Asizij — poročilo slov. šolskih sester	27
Junior's Friend — mladinska priloga — P. Alojzij Madic	29

MLADA SLOVENIJA V KANADI

VESELA ALELUJA!

ELIKA noč!

“To je dan, ki ga naredil Gospod. Radujmo in veselimo se v njem!”

S temi besedami izraža Cerkev svoje veselje v tistih dneh.

V starodavnih časih je na veliko soboto med sveto mašo stopil dijakon pred škofa in zapel: Oznanjam veliko radost. Aleluja! Nato je škof trikrat zapel, vsakokrat z višjim glasom: Aleluja!

In vsa navzoča duhovščina je za njim ponavljala istotako: Aleluja!

Z besedo Aleluja pozdravlja vse krščanstvo Zveličarjevo zmago nad življenjem in smrtjo. Aleluja in Velika noč nam pomenita eno in isto.

Velikonočni evangelij se pričinja s temi besedami: Ko je minila sobota, so Marija Magdalena in Marija Jakobova in Saloma kupila dišav, da bi šle mazilit Jezusa . . .

Spremljajmo jih v duhu!

Glej, že so dospele do groba in vsaka drži v roki posodo z dragocenim oljem. Sonce, to jasno velikonočno sonce, ravno vzhaja za mestom. V njegovih rožnatih žarkih zažare bele hiše jeruzalemske in cvetoči vrtovi pod Golgota. Krasno pomladno jutro trosi toploto in svetlobo, barvo in vonjavo vsepovsod. Seže v dno žalostnega srca in ga razveseli.

Pred vrtnimi vrati žene obstanejo in se zbegane spogledajo. Zakaj? Spomnile so se na veliki kamen pred vhodom v grob. Na to okoliščino so popolnoma pozabile. Zdaj jim prihaja na misel: Kdo ga nam bo odvalil? Težko, da bi bil pri roki kak moški. Same ga ne bodo zmogle. Morebiti bo pa vendar vrtnar kje bližu. S to poslednjo nado so nadaljevale pot.

Že so dospele do mesta, kjer je bil grob. Začudene obstanejo. Vse spremenjeno, pa tudi vse pripravljeno za njihovo opravilo. Kamen je že odvaljen! Pogledajo od blizu — kakšno

čudo jim stopi pred oči! Angel v belem oblaku sedi ondi in jim govori:

“Iščete Jezusa Nazareškega. Vstal je, ni ga tukaj. Pogledajte mesto, kamor so ga bili položili.”

Preplašene se spustijo v beg skozi vrt. Ne pričakovano videnje jih je zbegalo. Samo na to mislijo, da bi mogle čimprej oznaniti veliko novico apostolom. Bežijo, kolikor jim pripušča korak. Naenkrat — še večje čudo! Izmed dreves stopi prednje sam Vstali in jim ljubezljivo vošči veselo Alelujo: Pozdravljene!

Vse srečne padejo na kolena in mu poljubljajo noge. Spet gledajo v blaženo obličje Njemu, ki je bil radost njihovega srca in luč njihovega življenja. Vsa zagrenjenost je minila, vsa zbeganost je izginila. Videle so, ni jim bilo niti verovati: VSTAL JE, ni ga premagala smrt!

O, ali je nam dano, da razumemo velikonočno radost teh žen?

Preden je Gospod nastopil svoj križev pot, je naročal svojim pri zadnji večerji: “Ljubil sem vas, ostanite v moji ljubezni!”

Ni hotel, da bi nanj pozabili. Imel je veliko željo, da bi mogel dalje živeti v srcih svojih učencev in učenk.

Duševno docela potrte, brez najmanjšega žarka veselega upanja, so te žene na veliki petek zapuščale Kalvarijo. Grob se je bil zaprl nad Jezusom. Vse je bilo zanje izgubljeno, vse uničeno, le — ljubezen ne! Ljubezen jih je prignala nazaj k grobu velikonočno jutro. In ta njihova ljubezen je bila brez odloga bogato poplačana.

“Ostanite v moji ljubezni!”

Te besede govori Vstali Zveličar današnjemu svetu, ko se zdi, da so se ohladila vsa srca. Današnji svet stoji brez čuta pred Tistim, ki se je radi odrešenja sveta ponižal do križa. Ali nas napolni z grozo pogled v svet, kjer vlada, kakor se zdi, le sebičnost in iskanje samega sebe? Kako naj se TAK svet raduje velikonočnega jutra?

“Ostanite v moji ljubezni!” Ne bodimo preveliki črnogledi! Zveličar še vedno ponavlja svoje naročilo. Še vedno nam stopa naproti kot ženam nekoč: Pozdravljeni vsi! Odprite mi srca, da zavladam v njih!

Z ljubeznijo do Vstalega oznanjujmo veliko veselje sebi in drugim: Aleluja!

MISIJSKI OBISKI ZA VELIKO NOČ.

Ta številka našega lista je poslednja pred veliko nočjo.

Pričakovali boste, da najdete v njej načrt za velikonočne misijonske obiske kakor po navadi. Žal, vaše pričakovanje se ne more uresničiti.

Ko to pišem, je šele prve dni v marcu. Iz Lemonta pišejo, da moram svoj mesečni prispevek hitro poslati. Z uredniki se ne da "glihati", ker oni najbolj vedo, kdaj se mudi in kako hitro mora biti vse pripravljeno za prihodnjo številko.

Za sestavo načrta velikonočnih misijonskih obiskov je pa na vsak način še prezgodaj. To-rej mora iti številka v tisk brez tega načrta.

Par stvari lahko omenim.

Nekatere naselbine bodo dobile ta obisk že v postu. Druge pridejo na vrsto takoj po veliki noči, za njimi druge vse tja do nedelje presvete Trojice.

Ker načrt ni tukaj objavljen, bodo posamezne naselbine po pošti obveščene, v kolikor imamo naslove pri rokah.

Ponekod so me Hrvatje spraševali, zakaj ne pride k njim Rev. Gršković, hrvatski misijonar iz Toronta. Da jim ustreževa, sva se dogovorila, da pojde on v nekatere naselbine, kjer sem doslej jaz sam tudi Hrvate obiskoval. Kamor bo prišel on, mene ne bo, ker prav lahko on tudi za Slovence poskrbi, kamor pride.

Tudi bom jaz za tisti čas njega nadomestil Slovence vsako nedeljo redno službo božjo. Naj val v Torontu, kjer imajo sedaj za Hrvate in omenim, da je bil zadnje čase Rev. Grškovičev povratek v Kanado nekoliko na vagi. Največ radi vojnih razmer. Vendar se je, hvala Bogu, hrvatski misijonar vrnil in upamo, da mu ne nastanejo nove težkoče.

Kdaj pride in kdo pride, boste pravočasno zvedeli. Zdaj še sama ne veva kaj bolj natančno. To je pa precej gotovo, da bova velikonočno nedeljo obhajala vsak na svojem najbolj stalnem mestu — on v Torontu, jaz pa v Vinelandu med našimi slovenskimi farmarji. Upamo, da bo lepo.

KAKO PA S SLIKAMI?

Vprašanja prihajajo, če so se posrečile slike, ki sem jih jemal okoli Božiča po severnih naselbinah vse od Valdora do Creighton Mine. Odgovarjam, da so še dosti dobre. V Vinelandu so jih že videli in so pripovedovali, da so vas vse poznali. Nekateri prizori so res prav dobri, drugim je škodovala zima in prevelika mera

snega. Zimska doba sploh ni ravno najpripravnejša za take reči.

V načrtu je, da pride tisti film nazaj v vsako naselbino po veliki noči. Upajmo, da ne bo ovir. Seveda tudi mislimo na kake nove slike iz starega kraja, če jih bo mogoče spraviti čez mejo in če bo Mr. Grdina tako dober, da nam jih bo spet zaupal. No, o tem skoraj ni treba dvomiti, saj vsi poznamo dobro srce tega moža.

Morebiti bo tudi mogoče napraviti spet novih slik med vami. Radi bi imeli na njih še druge, ki zadnjič iz enega ali drugega vzroka niste prišli na film.

Končno še to: Komur poteče naročnina za list Ave Maria, naj skuša čimprej poravnati in poskrbeti, da bo list še nadalje prihajal v hišo. Če se komu zdi nerodno, pošiljati naravnost v Lemont, lahko pošljete kar na naslov: Rev. B. A., St. Joseph's Church, Grimsby, Ontario. Komur se zdi to bolj priročno, naj torej tako naredi. Posebno, če vidite, da se osebno ne bomo kaj kmalu srečali. Nikar ne ostajajte predolgo dolžni!

ZGLED DOBRE MATERE

Bral sem o dobri krščanski materi. Pa še vi berite.

Njen zakon je bil dolgo brez otrok. Pa si jih je iskreno želela. Končno je postala mati, dobila je drobno hčerko. Ko so ji podali otroka, naj ga objame in poljubi, je dejala:

"Ne še, ne še! Nesite ga najprej h krstu, potem bo moj. Hočem obenem z deklico objeti in poljubiti svetišče božje v njej."

Razumela je, da po krstu postane otrok svetišče božje. Da, presv. Trojica se naseli v duši, ko pride vanjo milost božja. In to se zgodi prvič pri krstu.

Bog sam biva v človeški duši, če je v milosti božji. Celó njegovo telo postane tempelj sv. Duha. O tem nas dosti jasno poučuje sv. Pavel.

O tem naj bi premišljevali tisti starši, ki odlašajo s krstom mesece in mesece. Kako je to, da imajo rajši v hiši kos živega človeškega mesa kot da bi imeli — svetišče božje?!

NAŠA VELIKONOČNA OBNOVA!

VELIKONOČNA skrivnost je ena največjih Kristusovih skrivnosti. Kristus je prišel na svet ne le samega sebe za nas darovat, marveč je cilj njegove žrtve bil, da s svojo smrtjo uniči smrt greha. To misel srečujemo vsepovsod v velikonočnem bogoslužju. Sv. cerkev jo toliko bolj poudarja, ker hoče, da bi Kristusova zmaga nad grehom bila tudi naša zmaga. Zato se često naglaša, da je s Kristusom treba umreti in vstati, postrgati stari kvas in umesiti novo testo, zavreči hudobijo in malopridnost in si nadeti čistost in resnico, skratka začeti novo življenje v Bogu in za Boga. Ker smo se pri sv. krstu s Kristusom spojili v njegovo skrivnostno telo, se mora tudi vsakoletna Kristusova velikonočna zmaga nad grehom pokazati ne samo v njegovi osebi in slavi njegovega vstajenja, marveč tudi v osebi njegovih udov, kristjanov. "Naj torej v vašem umrljivem telesu ne kraljuje greh, da bi služili njegovim pohotam, pa tudi ne dajajte svojih udov grehu za orodje krivičnosti, ampak izročite se Bogu kakor od mrtvih oživelih, in svoje ude dajte Bogu za orodje pravičnosti; kajti greh ne bo gospodoval nad vami, ker niste pod postavo, ampak pod milostjo" (Rimlj 6, 12—15).

Kristjan naj o veliki noči znova poživi zavest, da se je pri sv. krstu duhovno prerodil in vstal od greha, da smrt ne sme več nad njim kraljevati, marveč milost božja stalno bivati v njegovi duši. Zato je zopet treba obuditi v sebi hvaležno spoštovanje do sv. krsta. Pobožnost krstne obnove!

Krstno milost obnovimo s krepostjo spokornosti in s prejemom zakramenta sv. pokore. Dobra velikonočna spoved!

Rast s sv. krstom započete in v sv. spovedi obnovljene milosti božje pa naj pospešuje na veliko noč ustanovljeni zakrament presv. evharistije, in sicer kot vedna daritev "našega velikonočnega Jagnjeta" in kot sv. evharistični obed, ki daje božje življenje, njega moč, rast in sad. Presv. Evharistija naj postane vir našega duhovnega življenja! Prejmimo sv. obhajilo na veliki četrtek in tudi pri velikonočni maši velike sobote in velike nedelje, da nas bo zavest

božjega vstajenja Kristusovega in našega vsega prešinjala!

Obujajmo pogosto dejanje vere v vstajenje našega telesa! To nas bo dvigalo in napolnjevalo z radostjo!

Udeležujmo se prelepih velikonočnih obredov in kar najbolj sodelujmo!

Kot apostoli Katoliške akcije z dobro besedo in dobrim zgledom skušajmo vplivati na veri in cerkvi odtujene in jih pridobiti, da bodo storili svojo velikonočno dolžnost sv. velikonočne spovedi in velikonočnega obhajila.

Velikonočne praznike preživimo v duhovni zbranosti in k temu tudi druge navajajmo!

ČLOVEK IN JEZUS

Siv človek ob potu utrujen je stal in tožil Bogu je in zdihoval:

"Trpel sem vse svoje žive dni, kdaj ura sreče me doleti?"

In prišel je Jezus, za roko mehko odvedel je starčka pod oljčno drevo.

"Tu sedi, počivaj in bolje ti bo, tako še nikoli ti ni bilo!"

In starček je sedel, zaprl je oči — zdaj duša se v raju mu veseli.

JEZUS MISLI NA MATER

Nič ne povejte Mariji, kako je z menoj: da na križ bom pribit, da bom v grobu nocoj. — nič ne povejte Mariji, kako je z menoj! Ona bi tarnala in se jokala, s solzami bi si oči še izžgala — nič ne povejte Mariji, kako je z menoj! Če pa povedati morate, dobri ljudje, tiho tolažite njeno srce — meni hudo je najbolj radi nje!

JEZUS VISOKO NA KRIŽU VISI

Jezus visoko na križu visi, mater zagleda, ga srce boli:

"Janez, preljubi učenec moj, bodi ob strani mi danes, nocoj:

primi Marijo in pelji jo preč, (glej, jaz ne morem nikamor več)

primi Marijo in pelji jo preč, da ne bo gledala mojih ran, da ji bo lažje ta težki dan!"

POST IN ALELUJA NA GORENJSKEM

POST. Kakor sem že omenila, je Gorenjec v postnem času, bodisi v štiridesetskem postu, bodisi druge, od cerkve zapovedane postne dni zelo vzdržen, tako glede razveseljevanja kakor tudi glede uživanja jedi in pijače. Da bi se on na primer v postnem času poročil, pa magari naj bi opravil še tako skromno "tiho poroko", do tega ga ne spraviš nikdar in za noben denar. Odvrnil ti bo: "V postnem času se kaj takega za kristjana ne spodobi. V postu se ženijo vrabci in mački."

Pa tudi šumnemu godovanju in drugim podobnim zabavam se naš človek v postnem času izogne, če le mogoče. Ako so na primer v postu fantje ponoči na vasi zapeli in zavriskali, to starejšim ljudem že ni bilo po volji, češ, vsaj sedaj, v svetem postnem času, naj bi dali mir.

Istotaka vzdržnost velja glede jedi. Zlasti strogo pa je bilo to v prejšnjih časih. Moja pokojna mati je često pripovedovala, da za časa njene mladosti (pred 70 leti), v vsem štiridesetskem postu niti enkrat niso zajutrkovali, razen če je bil kdo bolan. Ves post niso pokušili mesa, ne zabelili jedi z mastjo, temveč vedno le s surovim maslom.

Pa tudi poznejše čase so post zelo strogo držali. Spominjam se, ko sem bila še otrok, sem nekoč na pepelnico zjutraj hitela k krožniku, na katerem je ostalo še par krač flancata od pustnega dne, hoteč ga ugrizniti. Toda mati mi je iztrgala flancat iz rok ter zavpila razjarjena: "Boš pustila, ali ne veš, da so flancati ocvrti na masti, danes pa je velik post." — Seveda so se mi potem zaman sline cedile.

V dokaz, kako strogo se je pri nas držal post, naj služi še to-le: Nekoč sem bila zelo nevarno bolna. Mati mi je prinesla čiste mesne juhe. Da bi se prepričala, če ni morda prevroča, jo je vzela žličico v usta, a ker je bil tisti dan ravno petek, je juho potem izpljunila.

Zadnja leta je cerkvena oblast post zelo omilila in od tedaj je začel tudi Gorenjec polagoma opuščati svoje trde postne navade. Strogo se pa vzdrži še sedaj mesnih jedi naslednje dneve: vse petke v letu, sredo, petek in soboto v kvatrnem tednu, na pepelnico, zadnje tri dni velikega tedna in dan pred Božičem.

VELIKANOC. Predzadnjo nedeljo pred Veliko nočjo, to je "Tiho nedeljo", se bere po cerkvah evangelij sv. Janeza: "Judje hočeje Jezusa kamenjati, Jezus pa se jim skrije." V spomin na to evangeljsko poročilo zakrijejo v cerkvi vse altarje z modrim zagrinjalom. Tudi pri nas po vseh hišah zakrijejo to nedeljo sv. razpelo z modrim ali črnim zagrinjalom in ostane tako zakrito do Velike sobote.

Prihodnjo "Cvetno nedeljo" pa že vse bolj veselo diši po Veliki noči. Zlasti mladina ima svoje posebno veselje z butarami, ki jih nese k veliki maši k blagoslovu. Nekateri navežejo na butaro toliko jabolk in pamaranč, da se kar šibi. Odrasli ljudje, in to posebno ženske, pa neso k blagoslovu oljkove veje.

Spominjam se, ko sem prinesla butaro iz cerkve, jo je oče takoj razvezal in napravil iz posameznih palic več "papeževih križev", ena navpična palica in dve počez. Te križe je potem zataknil po vseh gospodarskih poslopih za strešni tram. En križ je nesel tudi v kozolec. Ti križi varujejo poslopja pred ognjem. Tudi strela baje zelo redkokdaj udari v poslopje, kjer je zateknjen "papežev križ" iz blagoslovljenega lesa.

Oljkovo vejo smo postavili v kot za sv. razpelo. Kadar se je pripravljalo k nevihti in se je bližala huda ura, je mati odlomila nekaj oljkovih vejic in jih zažgala na ognjišču. Ta "žegnani ogenj" zabrani, da ni udarila strela v hišo.

Kakor znano, ustavijo na Veliki četrtek in petek po cerkvah vsako zvonjenje. Splošna govorica je, da gredo takrat zvonovi v Rim. Pri nas pa pravimo, da zvonove "zavežejo". Mesto zvonov klopota raglja. Ta dva dneva se vsakdo boji umreti. Naš človek je veren in ve, da kadar se oglasi mrtvaški zvon, pomolijo vsi, ki začujejo zvoniti, par očenašev za dušo pokojnika. Raglja pa se čuje k večjemu do najbližje hiše, zato potem ta običajna in splošna molitev izostane. Pa še nekaj je. "Glas blagoslovljenih zvonov oblake prodere" in doni na uho nebeščanom, ki zaprosijo Boga, naj bo milostljiv tej duši. Raglje glas pa gotovo ne sega do nebes in torej ne more opozoriti nebeščanov, da bi prosili za dušo takrat umrlega človeka. Zato ima naše ljudstvo veliki teden vse večji strah pred smrtjo kakor pa o drugem navadnem času.

Na Veliki petek imajo gospodinje dovolj posla s pečenjem kolača, barvanjem pirhov in pripravljanjem vsega, kar je treba nesti drugi

dan k blagoslovu. Blagoslov se vrši na Veliko soboto popoldne pred procesijo. Iz hiš, ki stoje blizu župne cerkve, neso jestvine v cerkev, po okoliških vaseh pa znosijo vse v določeno hišo. Tja se pripelje kaplan in blagoslovi jedila.

Jedi, ki jih neso k blagoslovu, nalože v jerbas. Po navadi prineso: pleče ali gnjat, en kolač ali tudi dva, korenino hrena, nekaj jabolok, pirhov, pomaranč in oblata. Ko je jerbas naložen, ga pogrnejo z lepim poškrabljenim prtom.

Čim višje je naložen jerbas, tem imenitneje je. V naši vasi še vedno vedo povedati o neki Jeri, ki je v ta namen, da bi bil jerbas višji, podtaknila — ker drugega ravno ni imela pri roki — par starih čevljev. Nesreča pa je hotela, da ji je padel jerbas z glave in čevlji so se zakotalili ravno pred mladeniča, ki ga je ona posebno rada videla.

Jerbase neso dekleta na glavi. Katera pride od blagoslova prva domov, se še isto leto omoži. Seveda so se morala dekleta večkrat prepričati, da to ni vedno res.

Okrog 5. ure popoldne se vrše iz župnih cerkva svečane velikonočne procesije, katerih se razen poedinih varuhov in bolnikov udeleže skoro vsi.

Drugi dan, to je na Veliko nedeljo, ko smo prišli od prve maše, smo še le smeli pokusiti "blagoslov". Ta običaj je bil precej slovesen. Jerbas smo postavili na klop poleg očeta. Oče je najprej vzel oblat in ga raztrgal na toliko delov, kolikor je bilo nas, družinskih članov. Te koščke smo najprej pojedli. Potem je razrezal nekaj pirhov in jabolok, narezal poštene kose gnjati in kolača in nam jih razdelil. Mati pa je med tem postavila na mizo polno skledo okusno pripravljenih repnih olupkov.

Kosti blagoslovljenega plečeta ne vržejo v smetišče, temveč v peč, da se vpepele. Lupine od pirhov pa potrosijo po oknih, kar je zelo dobro sredstvo za odvrnitev strupenih kač.

Na velikonočno nedeljo so gostilne večinoma prazne. Vsa družina ostaja lepo doma. Tudi fantje se zbirajo le okrog domačih oglov in sekajo pirhe.

Pač pa je drugi dan, t. j. Velikonočni ponedeljek, vse bolj živahno. Ta dan delijo pirhe vsenavskriž. Pod besedo "pirhi" je mišljeno vse, kar se daruje za Veliko noč. Tako na primer dobi služkinja od gospodinje za pirhe krilo ali robec, ki je navadno rudeč, ali vsaj zelo žive barve. Gospodar daruje hlapcu klobuk ali

hlače, stari oče prejme vivček ali tobak za nosljanje, babica zavojček kave itd.

Po kosilu pa začno raznašati in prinašati pirhe vsevprek. Otroci gredo s pirhi k stricem in tetam, kar je le nekaka zamenjava, kajti domov pridejo še bolj, ali pa vsaj tako obloženi, kot so šli od doma. Tudi k svojim botrom gredo otroci po pirhe.

Popoldne krenejo možaki v gostilno, da pri merici vina ugamejo kako modro. Proti večeru pride za njimi tudi mladina, za katero naroči gostilničar harmonikarja, ki poskrbi, da mladi svet s par poskočnimi polkami zaključi velikonočne praznike.

SLEPEC

Berač: "Prosim, obdarujte ubogega starega slepca z majhnim darom!"

Gospod: "Vi lažete! Vi ste prvič še zelo mladi, drugič pa niste slepi."

Berač: "Saj nisem trdil, da sem jaz slep."

"Gospod: "Kdo pa je slep?"

Berač: "Moj tovariš."

Gospod: "Potem naj on sam berači."

Berač: "To ne gre. On berači v sosednji hiši za ubogega, oslepelega prijatelja."

Gospod: "Tu se mi že vse meša. Tedaj vaš slepi tovariš berači za drugega slepca. Kdo je zopet ta slepec?"

Berač: "To sem pa — jaz."

SUMLJIVO

"Ti, tvoja briljantna ogrlica pa gotovo ni prava!"

"Zakaj, misliš, da ni?"

"Zato, ker si morala svojemu čestivcu obljubiti, da je ne zastaviš."

JEZAVEC.

Bil je mož, ki je slučajno slišal, ko je stal pred tujo hišo, kako ga notri nekdo svojcem hvali. Drugi pa mu odgovarja: "Res je, ljubi prijatelj! Mož je za kaj. Toda ima dve napaki: nepremišljen je in togoten."

Komaj pa je to izgovoril in komaj je zunaj stoječi to slišal, je že planil nepremišljeno v hišo in začel daviti onega za vrat. "Lopov!" je kričal in jeza mu je gorela iz oči. "Lopov! Kdaj si me še kdaj videl nepremišljenega? Kaj sem še kdaj v togoti storil?"

Jubilant P. Benigen pripoveduje:

NISEM se sploh namenil govoriti v poglavjih in po vrsti. Pripovedovanje je to moje pisanje. Danes bom govoril o Judih v Palestini. Judje so bili našim ljudem precejšnji dobrotniki. Kar bom povedal o Judih, bo marsikaj v razsvetljenje položaja naših izseljenk v Aleksandriji in Kairi.

To vemo, da si Judje po vsem svetu želijo, da bi se mogli povrniti v svojo bivšo domovino, Palestino.

ŽELJA JUDOV

da se povrnejo v deželo svojih očetov se dejanski izpolnuje že več let. Na tisoče se jih je povrnilo v Sveto deželo do sedaj. Ko sem bil dve leti v Jeruzalemu, namreč 1913 in 1914, je bilo samo v Jeruzalemu okoli 80,000 Judov, koliko pa še po drugih mestih kot v Jafi, Kajfi in Tiberiji ter po raznih naseljih Svete dežele. In pozneje koliko se jih je tam naselilo! Ni čuda, da je bil prepir med Arabci in Judi tako hud, da ga je Anglija, ki ima protektorat v Palestini, komaj zatrla. V mojem času so bili Arabci in Judje še v miru, čeravno so se pisano gledali. Pa že tedaj je nastal prepir med mladino.

Gorje judovskemu mladeniču, ako se je približal cerkvi božjega groba. Arabski dečki so ga s kamenjem nagnali, da je moral bežati pred njimi in naj je bil Jud že dvajset let star.

Pozneje se je ta prepir vedno večal in ne samo med mladino, ampak splošno med Arabci in Judi. Arabci so bili v vednem večjem strahu, da jim bodo Judje prevzeli deželo; Judje se pa sklicujejo, da je Palestina njih prava domovina. Odtod toliko krvavi prepiri in boji med njimi.

Ker preganja Jude tako grozno že več let v Evropi Hitler, in njemu slede Mussolini in drugi, bi premnogi Judje silno radi iz Evrope se izselili v Palestino, pa ne morejo, ker nimajo sredstev.

TEM PRIDE NA POMOČ AMERIKA.

Pred kratkem je osemsto judovskih vodite-

ljev Nove Anglije zborovalo v Bostonu. Sklenili so, da nasele najmanj tri milijone ubežnih Judov v Palestini in to tekom dvajset let. Po vsej naši Uniji pa so pričeli s kampanjo, da naberejo v ta namen dvanajst milijonov dolarjev.

Judje morajo veliko trpeti tudi za grehe svojih očetov; in sami niso brez njih. Vendar jih je še okoli 15 milijonov, raztresenih po vsem svetu — in ostali bodo do konca sveta, ko se bodo izpreobrnil h Kristusovi veri.

IZRAELSKO LJUDSTVO

je bilo izvoljeno ljudstvo, ki naj bi ohranilo vero v pravega Boga in v obljubljenega Odrešenika. Iz judovskega rodu je prišel Kristus naš Odrešenik na svet. Iz judovskega rodu je bila prečista Devica Marija, njegova Mati in njen prečisti ženin sveti Jožef. In vendar, ko je Bog vse storil za to ljudstvo, da se sam vpraša, kaj bi bil moral še več storiti svojemu vinogradu, in nisem storil? In naš božji Zveličar, koliko se je trudil, da bi spreobrnil nehvaležne in trdovratne judovske pismarje in farizeje! Vse zastonj! Na slovesnem vhodu v Jeruzalem, ko se je z Oljske gore približal in je zagledal mesto, se je zjokal nad njim in rekel: "O da bi bilo spoznalo tudi ti vsaj na ta svoj dan, kaj ti je v mir! Tako pa je skrito pred tvojimi očmi. Zakaj prišli bodo dnevi na te, ko te bodo tvoji sovražniki obdali z nasipom in te oblegali in stiskali od vseh strani: in v tla bodo poteptali tebe in tvoje otroke v tebi, in ne bodo pustili v tebi kamna na kamnu, ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja."

In pred Pilatom je kričalo našuntano ljudstvo: "Križan naj bo! Njegova kri pridi na nas in na naše otroke!" Tako si je ljudstvo samo izreklo obsodbo in zavrglo svojega Zveličarja. Od tedaj do danes se spolnuje prerokba Ozeja: "Mnogo dni bodo sedeli Izraelovi sinovi brez kralja in brez poglavarja, brez daritve in brez oltarja." Po razdejanju Jeruzalema l. 70 so bili Judje razkropljeni po vsem svetu in tako je ž njimi še danes. V vseh peterih delih sveta se nahajajo Judje, pa nikjer nimajo ne svojega kralja ne poglavarja, kakor je napovedal prerok Ozej.

Dokler sem bival v domovini, nisem poznal Judov, ker pri nas jih ni bilo. Ko sem pa prišel v Egipet in tam živel 12 let, sem jih veliko našel in imel priliko jih poznati. Mnogi so bili jako

premožni in radodarni. Judje in Kopti so bili tedaj pod posebnim protektoratom avstrijskega cesarja Franca Jožefa.

V zahvalo za to varstvo so sezidali v mojem času ob morju večnastropno hišo, katero so imenovali v čast cesarju: Franc Jožefov azil. Zanj so največ prispevali bogati Judje, ki so prejeli zato velika in častna odlikovanja od bivšega cesarja.

Namen tej hiši ali azilu je bil, da so avstrijske žene in dekleta imele tam svoj dom, kadar so dospele v Aleksandrijo ali pa kadar so bile brez službe. V prvem nadstropju je bila pisarna. Tam je bila voditeljica ali kakor so jo zvali direktorice, ki je gospem dajala v službo dekleta. Ni bila pa vsa hiša za dekleta, ampak samo zadnja dva nadstropja, prvo in drugo nadstropje je bilo dano drugim v najem.

Ker je pa jako malo Nemk iz Avstrije bilo v Aleksandriji, se je redkokedaj katera izmed njih zatekla v ta azil; zato so bile edino Slovenke, ki so vživale to dobroto Judov.

Pa tudi žene bogatih Judov, pri katerih so služile naše Slovenke moram pohvaliti. Da so prišle k slovenski službi božji v cerkev sv. Katarine in ob nedeljah popoldne ob treh k popoldanski službi božji, bil je vselej govor za nje in na to litanijske z blagoslovom, je bilo največ pripisovati dobrim tem gospem, ki so jih prav rade pustile v cerkev. Da, še same gospe so večkrat rekly našim dekletom: Ti Pepina, danes je tvoj praznik, moraš iti v cerkev. Tako so mi večkrat pripovedovale Slovenke v društveni dvorani po popoldanski službi božji. Plačo so imele dobro, pa poleg tega so prejemale še vsakovrstna darila od gospe. Vedno več Slovenk, zlasti deklet, je prihajalo v Egipt, ene so ostale v Aleksandriji, druge so šle v Kairo. Vsak ponedeljek zjutraj je prispel parnik iz Trsta v Aleksandrijo. Služabnik avstrijskega konzulata je pobral potne liste tistih, katere so ostale v Aleksandriji. Novodošle so se takoj zglasile pri meni v samostanu sv. Katarine, kjer sem jim dal potrebna navodila.

Da bi imel večjo kontrolo nad njimi, sem na konzulatu iz knjig in potnih listov spisal njih imena. Bilo je nad dva tisoč imen, večina deklet iz Goriške, ki so v tistih letih bivale v Aleksandriji, in približno toliko tudi v Kairi.

V postu je bila navada, da je vsaka naselbina imela misijon v edini župnijski cerkvi sv. Katarine. Seveda je bilo mogoče samo zvečer

imeti govor — in to eno uro. Tudi k tej pobožnosti so rade in v obilnem številu prihajale.

Eno leto je bilo posebno imenitno, ki je nam Slovincem doneslo velik ugled pri drugih narodnostih. Za tisto leto je prišel moj sobrat P. Engebert Polak iz domovine. Najprej je imel sveti misijon pri nas, potem pa še v Kairi, kjer je bil tedaj slovenski kurat ali dušni pastir v cerkvi sv. Jožefa P. Luka Terzić, iz hrvatske provincije.

K sreči je bil tedaj v Aleksandriji še tretji slovenski duhovnik, koroški župnik iz Beljaka Rev. J. M. Trunk, sedaj že dolgo let župnik v Leadvillu, Colo., vsem bravcem "Amerikanskega Slovence" in "Novega Sveta" znani pisatelj. On se je šel zdraviti v Egipt, več mesecev je bil v zdravilišču v Heluanu, ne daleč od Kaire, kjer se je popolnoma pozdravil. Pred odhodom v domovino je ostal nekaj tednov pri nemških sestrah Baromejkah v Aleksandriji, kjer je gostovala Krščanska zveza Slovenk. Tako smo se v obojno veselje dobili skupaj. G. župnik je rad prišel k misijonom spovedovat in tako smo bili trije spovedniki, pa bi jih bilo treba še treh. Tedaj je bila navada, da je vsaka naselbina v nedeljo zjutraj ob 7. imela skupno sv. obhajilo. Naši Slovenci in Slovenke so se tedaj lepo izkazali. Zadnje tri večere je bilo dela, zlasti pa v soboto, ko smo pričeli vsi trije spovedovati ob eni popoldne in spovedovali s presledkom večerje blizu polnoči. Velikanska množica našega naroda je bila drugo jutro pri skupnem sv. obhajilu in sklepu sv. misijona. Ob 10. je italijanski pridigar povabil Italijane na misijon in jim podal za zgled Slovence, ki jih je videl zjutraj pri skupnem sv. obhajilu. Rekel jim je: Italijani, če vas bo danes teden toliko pri skupnem obhajilu kolikor je bilo danes zjutraj Slovencev, bom vesel in zadovoljen. Ker so bile naše Slovenke večina v službi pri judovskih družinah, zaslužijo judovske gospe pohvalo, da so jim dale prosto za čas sv. misijona.

Vsako leto 17. avg. je bila v novi katoliški koptovski cerkvi slovesna sv. maša, katero je opravil patrijarh. Tedaj je bila polna cerkev ne samo Koptov in Judov ter drugih Avstrijcev. Po maši, pri kateri je bil navzoč avstrijski konzul v uniformi z vsemi uradniki, se je pa vršil sprejem na konzulatu. Ta dan je bil najveličastnejši za nas Avstrijce v Aleksandriji: postali smo vsi bratje med seboj.

NJIHOVA POTA K BOGU

GLAS IZ GROBA OB SOČI

“V verskih zadevah sem bil popoln nevednež,” — tako priznava Borsi. Kako je spoznal verske resnice? Ko so prišle nesreče, je iskal tolažbe v knjigah. In ko se je z vsem žarom darovite duše zaglobil v slovečo pesnitev “Nebeško komedijo”, ki jo je zložil Dante Alighieri, je zapazil, da tega

dela ne bo mogel prav doumeti, če se ne pouči o krščanskih resnicah. Začel je torej pridno študirati katoliško modroslovje in bogoslovne nauke. Premišljeval je zelo mnogo o tej večno resnični zgodbi: kako pesnik gre skozi peklo strasti in odtod v vice, kjer se v vdanem trpljenju očiščujejo duše, in kako stopi potem v nebeški krog, pred obličje božje, kjer je večno življenje doma. Občudoval je silno in nepremagljivo moč katoliških naukov. “Pravi vzrok, da sem začel ljubiti nauk katoliške Cerkve, je bil ta, da sem vzljubil silno in nepremagljivo doslednost njenih naukov. Cenil sem njene nauke kakor se ceni nepremagljivo, izvrstno orožje.” Toda veroval še ni. Spoznal je resnico, a ji ni sledil. Vedel je, kako pravilni, jasni in trdni so nauki Cerkve, a ni se ravnal po njih. “Priznaval sem, da je en sam Bog; toda tudi peklenski duhovi verujejo vanj in trepečejo.”

Borsi je spoznal resnico, toda ni živel po njej. Vedel je, da je resnica pri Kristusu, toda on je bil daleč od Njega. Vendar pa je že storil, nevede in nehote, prvi korak na poti proti Kristusu. Kako dolga, težka in bolestna je bila ta pot! Zakaj srcu, ki je polno ošabnosti in samoljuja, je težko priti do Boga!

Borsi je iz knjig spoznal velikega pisatelja

Aleksandra Manzoni, ki se je spreobrnil iz bogotajca v gorečega katoličana. Tudi Manzoni je prišel do Cerkve, ker je razumsko spoznal trdnost in notranjo resničnost katoliških naukov. S svojo pametjo je prišel do Cerkve — toda čez prag Cerkve je stopil z božjo milostjo! Ko je Manzoni njegov zet štefan Stampa pršal: “Kako se je vendar zgodilo, da si ti, brezverec, postal veren kristjan?” mu je slavni mož odgovoril, uproč oči proti nebu: “Milost božja me je peljala, dragi moj, sama milost božja!”

In z Borsijem je tudi bilo tako.

CESTA V DAMASK

Prvi in največji spreobrnjenec je bil apostol sveti Pavel.

Savel je bil otrok preteklosti, otrok zemlje in ne nebes. V svetem pismu beremo, je čuval obleko rabljev, ki so kamenjali kristjane. On sam je hotel postati rabelj. Prav zato se je podal na pot v Damask. Nenadoma pa udari iz oblaka žarovita luč in ga vrže s konja. Od te ure naprej bo v zgodovini človeškega rodu zapisana ta čudovita reč: cesta v Damask. Rabelj je padel zadet od neizmerne božje milosti, presunjen do globočine srca — in vstal je pravičen mož. Savel je padel, vstal je Pavel, apostol narodov. Ta padec, smrt starega človeka, to hipno in popolno preobražanje duha in vstajenje — to je veliki čudež, ki ga milost božja dela v človeškem srcu, to je skrivnost spreobrnjenja.

Kako je Borsi doživel to skrivnost, da se mu je duša na novo rodila, čista, otroškojasna in preprosta?

Božja milost prihaja k nam po raznih poteh, na silno različne načine. Temu pošlje Bog trpljenje, da ga zgrabi in zdrami iz duhovne smrti. Drugega pretrese spomin, spomin na mater, očeta, ki kličejo iz večnosti svojega otroka,

naj se vrne k Bogu. Drugemu spet potisne božja milost dobro knjigo v roke ali pa mu postavi ob stran vrlega prijatelja, ki ga pelje v svetišče. Milost božja kliče ženina, naj se dvigne iz slabega življenja, ker čaka ga čista nevesta, sestra Marijina, da skupno postavita novo ognjišče, nov družinski oltar — in ženin sliši ta glas in mu sledi. Res, čudna so pota božje milosti! Duh božji veje, kjer sam hoče, kakor sam hoče: zdaj nas dramti z bučečim viharjem, zdaj s solncem ogreva mrzla srca, zdaj nas vzpodbode z mečem bolečine, z nesrečo in smrtjo ljubljenih bitij, pa nas spet prisrčno kliče z besedo duhovnika, s svetom prijatelja, s tihim zgledom boguvdanih vernikov.

Borsi je, kot smo videli, stal na pragu katoliške Cerkve. Sam ni mogel naprej. Milost božja ga je morala prešiniti ko Savla svoje dni. In milost božja je vzbudila v njegovem srcu nove mogočne občutke. Borsi je ljubil resnico. Zato ga je začelo zelo boleti, ko je uvidel, kako lažljivo in hinavsko živi. Zakaj on je že poznal katoliško resnico. Vedel je, da je prava, edina, rešivna. Pa se ni mogel odločiti, da bi po tej resnici živel. "Imenoval sem se katoličana, pa sem bil do grla pogreznjen v greh. Ne samo, da nisem prejemal zakramentov, ampak niti poznal jih nisem; ko celo tega nisem vedel, kaj je maša . . . Resnično, nisem mislil, da bi moral kot prepričan katoličan pustiti ženske in lenobo, prejemati zakramente in postati dobrotljiv in poln ljubezni, odpuščati sovražniku in se odpovedati svetu."

Ta notranja laž je Borsija vznemirjala. Ni mogel več dolgo prenašati kriččega nasprotja med načeli, ki jih je izpovedal, in med vsakdanjim svojim življenjem. Vest mu je vpila: Odloči se na levo ali na desno! Ali — ali! Ali zavržeš načela katoliška — in boš verjel v nauk, da sme vsakdo svobodno uživati; ali pa zavržeš svoje dosedanje življenje, pustiš greh in razuzdanost ter začneš tudi živeti po načelih Jezusa Kristusa. Zdaj velja se odločiti. Kam bo mladi mož krenil?

ODLOČILNI KORAK

V onem času se je Borsi seznanil z mladim, učenim redovnikom, očetom Alfanijem. Kmalu sta postala zaupna prijatelja. Njemu je Borsi razložil, kaj ga tare. Spovedal se mu je — po dvanajstih letih. Kako je Borsi ljubil duhovnika, ki mu ga je milost božja poslala na pot, ka-

ko mu je bil hvaležen! V nekem pismu piše svojemu duhovnemu prijatelju: "In kaj naj rečem tebi? Kar sem ti dolžan, je preveč, zakaj tebi dolgujem več ko življenje. Neizmernost tega dolga hvaležnosti bi me strašila, ko bi ne vedel, da je plačilo zate že pripravljeno v božjih rokah. Priporočam te vsemogočnosti našega dragega skupnega Gospoda in Očeta. Naj te Bog blagoslovi in naj ti da milost, da boš še dolgo mogel delati za blagor duš, ki so ti izročene."

Dne 18. julija 1914, na obletnico sestrine smrti, je Jozve Borsi prejel sveto obhajilo. Zdaj je mogel iz globočine srca veselo izgovoriti Dan-tejeve besede: "Novo življenje pričinja . . ."

Mladi mož je doživel v srcu celo revolucijo.

Zgodilo se mu je ko Savlu, ko ga je zadela strela božje milosti. Z vsemi močmi svojega srca, z vsemi talenti, z vsem bitjem je zagorel za Boga. Z neznansko žalostjo in gnusom je gledal nazaj na svoje lahkomišno, grešno in pusto življenje. Zdelo se mu je, da je stari Jozve umrl in da leži pokopan tam na njivi brezvercev. Rojen pa je nov Jozve, otrok božji. Bil je neizmerno vesel, da je odrešen. To je hotel povedati vsem. Posebno mladim dušam, ki še niso našli Boga, je hotel razložiti, kako je prišel do božjega svetišča. Zato je jeseni 1914 napisal duhovni testament. V tem testamentu zapušča vsem, ki so ga ljubili, sadove svojih izkušenj in želi, da bi bile njihovim dušam v prid. Ta poslanica mladim tovarišem kristjanom je tako globokoumna in lepa, da jo postavimo sem v pobudo in premislek slovenskim rojakom.

DUHOVNA OPOROKA

"Imenujem za svoje glavne dediče vse one, ki me bodo v trenutku moje smrti tolikanj ljubili, da bodo imeli zaupanje v sadove mojih izkustev. Zapuščam vsakemu izmed njih celo svoje neprecenljivo bogastvo. Kdor bo imel to bogastvo, bo popolnoma srečen. Izredna prednost te dedščine je, da morejo vsi do nje priti, da jo zelo mnogi že posedujejo in jo uživajo, da jo je mogoče celo darovati ne da bi se pri tem izgubil najmanjši delček; da celo tako je, da kdor ta zaklad ima, želi, da bi ga i drugi bili deležni. Zakaj dobro ve, da ta zaklad v rokah darovavca narašča, čimbolj od njega deli. Ta zaklad je potreben vsem, živim in mrtvim. On je edina dobrina, ki jo moremo nositi s seboj še

po smrti, ne samo neoskrunjeno, ampak postoteno, in vendar je ta zaklad resnična in pozitivna dobrina. Vsi živi ga lahko dobijo, kadar hočejo. Kdor tega zaklada nima, je zgubljen in gre nasproti nevarnosti, da vsak hip propade. Zato je nujno, da se čimprej z njim preskrbimo. Zakaj prišel bo dan, ko se bodo vsi, ki ostanejo brez zaklada, morali kesati radi svoje slepote in neodpušljive nemarnosti. Kdor pa si je zaklad pridobil in ga skrbno hrani, ta ne potrebuje ničesar več ne v tem življenju in ne za večnost.

Glej, v kratkih besedah odkrijem to skrivnost, ta neprecenljivi zaklad, vsem onim, ki bodo voljno poslušali moje posmrtno bratske opomine:

— Bodi kristjan, udeležuj se svetih zakramentov, sledi naukom svete katoliške apostolske Cerkve. To je edina važna dolžnost, edina popolna sreča, edina varna dobrina.

PRVI POGOJ RESNIČNE MODROSTI

Ne bodi tako neumen, da bi veroval, da so človeku čednosti vrojene. Ne bodi tako nespamet, da bi upal v pravičnost tega sveta. Nikar ne bodi tako napuhnjen, da bi koprnel po človeški slavi, nikar ne bodi tako nizkoten, da bi se pehal za bogastvom in zemelskimi užitki — in tako slep, da bi zaupal v znanost človeško. Vse dobrine tega sveta so mešanica godlje in čistega vina: so dobro ali zlo, kakor jih pač uporabljajš. Zato pomni, da je prvi pogoj resnične modrosti ta, da spoznaš: ravnotako važno je jih pridobiti kot zgubiti. Saj res: če rečemo "žalost" in "veselje" hočemo reči, da smo nekaj vrednega zgubili ali nekaj vrednega pridobili. Torej kadar boš vedel, da je eno samo Vredno in Dobro, takrat se boš bal ene same bolečine, namreč da Boga zgubiš in boš upal na eno samo veselje, da Ga še tesneje objameš. Glej torej, pokazal sem ti, zakaj smo sami svoje sreče kovači in kako je to, da smo mi sami odgovorni za svojo usodo.

PRVA ZAPOVED

Priznaj, da je tvoj duh tak, da ga nič ne more nasiti razen večne, nepremenljive in neskončne sreče. Zato ne pij vode te zemlje, zakaj še vedno boš žejen. Pij vodo z nebes in za vedno boš napojen. Želi in ljubi popolno lepoto, popolno resnico, popolno dobroto, in nikar se

ne zadovolji z malim, ker nasprotivečnosti je vse majhno nič. Nikar se ne ustavlja po cesti pri vsaki prodajalnici, ko vendar veš, da boš na koncu ceste našel obed najvišje milosti. Z eno besedo: Ljubi Boga! To je prva zapoved, od katere vse zavisi; tako je bilo razodeto evangelistu.

EDINA STALNA GOTOVOST NA ZEMLJI

Bodi skrben in spoštljiv sin Cerkve, ki je neomadeževana nevesta Jagnjeta, ljubeča Mati svetnikov in živa podoba nebeškega Jeruzalema. In veruj, da je ena vera in en krst. Veruj, da je papež postavni naslednik apostola Petra, edini in nezmotljivi namestnik Jezusa Kristusa na zemlji. To je edina stalna gotovost na zemlji, kjer je sicer vse negotovo in premenljivo. Zunaj Cerkve ne najdeš drugega ko zmoto, napuh in temo — torej skoro gotovo pogubo. Zakaj človek zunaj Cerkve je sam, kakor v vetru list, ki živi od hipa do hipa, v vedni nevarnosti, zgubljen v strahotnem prostoru vesoljstva. Človeku pa, ki je v naročju Cerkve, vrejo iz občestva svetnikov bogate milosti. On uživa brezmejne dobrote, ki jih po tisoč poteh soustvarjajo vsi njegovi tovariši v boju, trpljenju in zmagi, vse tri Cerkve, bojujoča se, trpeča in zmagovita, in dvojna vojska, vojska duš in angeljev.

Svetne dobrote, ki jih dele najbolj popolne in dolgotrajne človeške družbe (države, narodi itd.), ne morejo nuditi niti bledega primera z dobrotami, ki jih daje božja Cerkev. Zakaj ljudstva sveta minejo — Bog je večni. Toda da moreš uživati nesmrtno dobrote, ki izvirajo iz cerkvenega občestva, je potrebno, da se pokoriš Postavi božji in da prejemaš zakramente. Samo kdor redno prejema svete zakramente, more vedeti, kako mogočna pomoč so naši šibkosti! Samo tak človek more soditi s kako preroškimi in nezmotljivimi poznanjem človeške duše so bili ustanovljeni . . .

(Dalje prih.)

TEHTEN VZROK

Župnik Urban pri Sv. Volbenku je nekoč tako genljivo pridigoval, da je vsa cerkev jokala. Samo eden je bil, ki ni potočil ne ene solze. Po opraviilu so se ga lotili ogorčeni možje in ga vprašali, zakaj ni jokal. Mož je odgovoril: "Saj nisem iz vaše župnije."

LAMOTSKI ŽUPNIK

(Celoletna povest)

(Dalje)

MARIJIN KIP

KO je bila učiteljica še krivoverka v očeh vseh dolinarjev, prav v početku svojega poslanstva, tako blagodatnega za občini Francije in Švice, ji kmetje niso hoteli niti mleka prodajati. Bilo je takoj tik po vojni, kmetje so imeli denar in so si lahko privoščili, da so tako strogo "katoliško" ravnali. Z malim Judom, ki je vsak mesec hodil po vasi od hiše do hiše in ponujal milo, prevezé za predpasnike, čevlje, pipe in knjižice, so krščansko ravnali, celo radi so ga imeli, zakaj ni bil kos švicarsko-francoski prebrisanosti: naj je začel obračati kakorkoli, kmetje so imeli dobiček pri njem in on je bil vselej tisti, ki so ga drugi potegnili.

Lahko mi verjamete, ljubi bravci: takšen prebrisan kmet vtakne vso Palestino v žep, vse Žide užene v kozji rog. No torej, v očeh obeh občin je bil Jud toliko kakor kristjan. Učiteljica pa — od pamtiveka ni bilo prej tukaj nobene protestantovske učiteljice — je bila krivoverka, nevrednica, garjeva ovca. Ta si naj preskrbi mleko, kjer hoče. V dolini zanjo ni bilo nikake kapljice, vse so potrebovali za mlekarno, ki je s svojim avtomobilom kupovala mleko na debelo. Učiteljica naj se le kje drugje razgleda. Razgledala se je: na stotine krav, debelih kakor sedmero tolstih rodovitnih let v Egiptu, se je pasko okoli šole, toda nobena ji ni smela nuditi le kozarca mleka, mrvico opresnega masla ali kosček sira, nič ni smelo biti za tujko na prodaj.

Samo kmetica na planini je imela sočutje ter je prodajala voditeljici dnevno poldrugí liter mleka; le-ta je pa morala zvečer sama priti ponj. Tja in nazaj je to zneslo dve do tri ure hoda, ob vsakem vremenu.

To je bil smešen prizor za obedve občini! Vsak večer so nekateri ljudje iz obeh vasi šli na most čakati, da bi videli krivoverko, kako bo korakala s čedno obutimi nogami v gore navkreber. Ona je pa šla mimo v svojem lahkem črnem svilnatem plašču, kakor da ne vidi zasmeha in poroge, in njen smehljaajoči se pozdrav "Bonsoir" je donel lahno in tenkočutno kakor srebrn zvonček.

Komaj odgovorili so ji in si zvečer pripovedovali v gostilni vse hudo, kar bi se ji utegnilo in moralo pripetiti spotoma. V jeseni, in zlasti še pozimi, ej kaj vse bi imela doživeti na svoji kameniti poti. Roke so si meli in že vnaprej so okušali radost nad tem, da bi si lahko polomila rebra ali si izvinila ter izpahnila kak ud — kar sline so se začele človeku cediti v ustih!

Da pa iz vseh teh dobrih želja potem vendar ni bilo nič, tega je kriv le eden izmed tistih čudežev, ki morejo vzcveteti samo v bližini takšnih župnikov, kakršen je bil naš eden izmed njih.

Ta čudež je v tako tesni zvezi z "Našo ljubo Gospo v stranski kapeli", da se moramo nekoliko pri njej pomuditi.

"Sveta Mati božja v stranski kapeli" je bila do pred kratkim stala docela v senci velikega oltarja. Bila je stara, prav stara, irezljana iz lesa in kakor so vsi mislili, prav nič lepa. Kakor lice kakšne resnične človeške matere je tudi njeno dobrohotno otožno obličje kazalo veliko majhnih gub, roke so bile zdelane, ki jih je pritiskala na srce, rame so bile upognjene in noge, ki jih od črva razjedeni oguljeni plašč ni mogel pokriti, so bile bose. Prava pravcata Mati božja ubogih ljudi. Možeje so jo vljudno pozdravljali, obstali pa nikoli niso pri nji, od žena so pa, kar stoletja pomnijo, prihajale le starejše, priletne, ki so imele otroke ter skrbi, in so se razjokale pred bosimi nogami uboge svete Device ter ji potožile svojo bridkost. Od večnega trpljenja trudnih mater so bile te ozke noge povsem oglašene. Možeje so se delali, kakor da tega ne opazijo.

Nekega dne je pa to postalo mahoma vse drugače. Mlad šolski nadzornik je šel mimo kapele, pogledal je nazaj — vrata so bila odprta — obstal je in nato glasno zakričal v ves svet, da je le-ta kip Matere božje ubogih ljudi umetnina, najlepša, najkrasnejša, najbolj dragocena, kar si je mogoče izmisliti: najčistejša gotika. Ta poslednja beseda se je razširila po vsem pogorju Jura. Nihče je ni razumel, zato je imela v sebi skrit nov svet čustev in slutnje. Kdo bi si bil mislil. Tako skromno se je obnašala ona, sveta Devica v svojem mračnem kotu pod pajčevinami.

Gotika, preprosta čista gotika!

Možeje so naenkrat postali še preveč pobožni. Pri vsaki priliki so pohiteli k stranskem oltarju, tjakaj so vodili tujce in so hoteli zahtevati celo vstopnino. Matere so postale ža-

lostne, zlasti, ko je neki poslanec iz Berna hotel kupiti kip za muzej. Občini sta bili ogorčeni, ko sta slišali o muzeju. Eden edini izmed njih je bil nekoč zakolovratil v takšno razstavnico, namreč zviti pleskarski mojster Sabli, in kaj je bil tamkaj videl?! Bil je pred leti v mestu Bazelu: nagačene živali in nagačene ljudi, ki so jih imenovali "mumije". To naj bo družba, v katero bi prišla naša ljuba Gospa?! Celih osem dni sta se obe vasi razburjali zaradi te nagačene družbe. Takšne gnusobe niso mogli po nobeni ceni dopustiti. Kmetje so se gnetli pri stranskem oltarju, ko se je prikazal poslanec iz Berna, in preden se je le-ta mogel pogajati z župnikom, so se bili zelo nakratko in jedrnato pogodili z njim. Enostavno so ga potisnili na bližnji poštni voz in vse, kar je razumel, je bil pozdrav v slovo, ki mu ga je poklonila občina: "Glejte, da se od tod spravite, vi nagačeni Vi!"

Odslej se je pa vsak lotil visoko slavljenega. Zidar ji je pozidal pravilno vdolbino v zidu, ki jo je pleskar Sabli spremenil v modro nebo z zlatimi zvezdicami. Na licih je pa naslikal dve kakor karmin rdeči lisi, nato je vlil preko obličja okro ali rumenico ter belo barvilo, da bi vse spojil, in končno je bila sveta Devica videti tako živa, da je bilo vse navdušeno zamaknjeno. Le naš župnik je rahlo vzdihoval, prav rahlo, da ne bi žalil navdušenja svojih župljanov. Gosstilničarka je priskrbela za oltar prekrasno vezeno preprogo, županja pa lep star brokat za oblačilo. Neka šivilja iz mesta je morala narediti obleko primerno kipu, prilagala se je, pokrivala je celo bose noge. Vojna vdova Marica, francoska klekljarica čipek, je dala svojo poročno kopreno ali svatbeno tenčico, ki jo je bila sama stkala v večletnem delu. Ta dar je bil najlepši in najplemenitejši, ki ga je mogla dati zvesta, čista ljubezen. Naš župnik je poznal zgodovino te zakonske zveze: bila je zaročena deset let, ves ta čas sta morala čakati ter se boriti, potem ju je bil naš župnik spravil skupaj med vojno. Lepa je bila gospa Marica pod tem dihom čipek, ki bi jih kraljica mogla nositi.

Zdaj je držal prečastiti prav varno to dišečo tkanino in zraven sanjal. Gospa Marica je pa še zmerom ni spustila iz rok in je hotela nekaj povedati. Še enkrat se je obotavljala in obrnila proč svoje obličje. "S kopreno," je rekla nato jecljaje, "je združena neka žalostna usoda, ima neko napako, če bi jo pač smela darovati Materi božji?!" Pri tem je položila prst na malodane neviden razporek.

"Tukaj," je rekla, "to je zakrivil on. Vediti, prečastiti, deset let sva čakala, v vsej časti in poštenosti. Toda med civilno poroko na francoski strani in med cerkveno poroko v Švici so bili vmes trije dnevi . . . in . . ."

Naš župnik je položil roko na njeno sklonjeno glavo: "In tega ubogi pajčolan ni več prenesel!"

Gospa Marica je nemo prikimala.

"Kvar ni posebno velik," se je župnik smehljal in strokovnjaško opazoval tkanino, "košček krstnega oblačilca vašega sinčka bo popolnoma zadoščal, da se pokrije razporek."

Tako je dobila naša ljuba Gospa vdovino nevestino kopreno in nihče ni videl na pajčolanu najmanjšega nedostatka, zakaj božja Mati je zakrpani košček tesno pritiskala na svoje srce.

Prav ob tem času tedaj je naš župnik zvedel o stiski mlade učiteljice. Postal mu je težko pri srcu. Kako je vendar človeško srce zapleteno in kako nepreračunljiva je njegova pobožna cerkvena občina! Prihodnjo nedeljo je bil Marijin praznik in občina se je že neugnano veselila pohvale, katero je vprav to leto pričakovala od župnika. Le-ta je pa stal na prižnici in pripovedoval čudovito, nenavadno zgodbo:

"Moji ljubi bratje in sestre," je rekel, "za današnji praznik vam ne morem nič lepega povedati. Vi veste, da je lamotski župnik star mož, ki ima svoje muhe v glavi. Danes se jih nikakor ne morem iznebiti. Mislite si, kaj se utegne zgoditi meni staremu grešniku. Imel sem prikazen ali videnje, ne vem, če je bilo to resnično ali pa so bile samo sanje, toda to je popolnoma vseeno. Našo sveto Devico sem videl. Sedel sem tukaj, kakor vi vsi, potem ko je bilo odzvonilo zdravamarijo. V cerkvi je bilo temno in mrzlo in že sem se veselil večernega pogovora ob ognju v kuhinji. Nisem mislil na nič bolj pametnega kakor na kozarec vina in na košček slanine. Kar naenkrat zaslišim zraven sebe šum in pogledam. Pred menoj je stala naša ljuba Gospa, povsem taka, kakršna je bila prej, v starem plašču, bosih nog, imela je nepobarvano obličje in je hotela iti mimo mene. Naglo sem potegnul z glave svojo duhovniško kاپico in ji rekel:

'Naša ljuba Gospa! I, kam neki hočete iti prav za prav?!

'Ljubi župnik,' mi je odvrnila, 'pustite me venkaj, moram oditi!'

Mrzlo mi je postalo, ko sem to zaslišal. Sklenil sem roke proseče in dejal:

‘Sveta Mati božja, tega nikakor ne smem dovoliti. Vi vendar spadate v našo cerkev in nas vendar ne morete zapustiti.’

‘Župnik,’ je na to zelo resnobno rekla, ‘pustite me iti mimo, ne spadam semkaj.’

Zgrabil sem njen plašč ter jo hotel pridržati: ‘Milostna Mati božja, kaj smo vam neki storili, da nas hočete zapustiti?! Mi smo vam tako dobro želeli, pogledjte vendar lepo kapelico, ki smo jo vam zgradili, ali vidite dehteče cvetlice, mnoge goreče sveče, lepo poročno oblačilo, prekrasno nevestino kopreno?!’

‘Ne, ne, ljubi župnik, to vse ni nič zame, nobenega veselja nimam nad vsemi temi darovi, tako dolgo, dokler vaši ljudje izdajajo mojega sina.’

‘Vašega božjega Sina, našega Odrešenika, izdajajo,’ sem rekel ves osupel, ‘kdo bi si predrznil kaj takega?!’

‘Vsi tisti,’ je rekla, ‘ki ljudi obsojajo, zaničujejo ali grdo z njimi ravnaajo . . . ali ne veste, župnik, da je to največji greh izmed vseh, greh zoper njegovega Duha?! On, ki ni pustil neplačanega nobenega kozarca vode, katerega mu je bil kdo ponudil, On, ki je hudobnega morivca spokorjenega takoj s križa vzel s seboj naravnost v nebesa, On, naj bi gledal, kako vi vsi postopate napram enemu samemu človeku, ki je brez varstva, kako mu napravljate trud, ga jezite in ga skušate celo izstradati?! Ne, ne, župnik, ohranite vse svoje lepe reči, prav lepo se vam zahvalim, imeli ste blago voljo, toda mene nič več ne veseli. Pustite mi odprta vrata, prav zelo prosim, gospod župnik!’

‘Ah,’ je rekla, ‘neko človeško dete moram spremljati na njegovi težavni poti po griču navzgor, da se mu kaj ne pripeti.’

In zares, moji ljubi bratje, naša ljuba Gospa je šla venkaj v noč, na dež in veter, v svojem starem plašču, s svojimi bosimi nogami, ki so tako gladke in svetle od mnovega trpljenja in bridkosti, ki se je razjokala ob njih, šla je v vihar in noč, bilo je pa ob tisti uri, ko voditeljica nastopi pot na planino . . .’

Če je voditeljica na svoji kameniti poti srečala našo ljubo Gospo, ne bi mogla povedati. Toda eno vem, to namreč, da se je drugi dan spotikala nad celim regimentom kositarnih ročk, vrčev za mleko, ki so stali pred njenimi vrati. In ko se je majnik spet povrnil, je ‘krivoverka’ na stranskem oltarju darovala Bogorodici vso liljsko krasoto svojega vrta in svoje dekliske duše.

(Dalje prih.)

PISMO JEZLJIVCU JANEZU

KRIČEČA KRIVICA

Nekdo je imel opico gorilo. Ta se je nekoč silno razbesnela. Vse zobovje je drgetalo, oči pa so se ji izbulile. Kar bati se je bilo razkačene živali. Njen gospodar jo je peljal tako razkačeno pred veliko ogledalo. Zdaj se je šele razbesnela, ko je mislila, da je pred njo pravi pravcati njen sovražnik. Udarila bi bila po steklu, da je gospodar ni zadržal. Potem je šla za steklo in tam iskala svojega nasprotnika. Gospodar se je smejal, kar se je mogel, toda brž se je zresnil, ko mu je prišlo tole na misel: ‘ali nisem jaz prav tak kakor ta žival? Le škoda, da nimam pred sabo zrcala, ko sem razkačen.’

Jeza človeka preslepi, zmede duha in ovira miren preudarek. Kako bi pa tudi jezen človek mogel mirno preudarjati, če je pa ves razburjen? Kako bi še mogel svoje gone krotiti? Nič dobrega, ampak samo slabo se stori v jezi, zato pa svari sv. Jakob: ‘Vsak človek bodi počasen za jezo. Kajti človekova jeza ne vrši božje pravice’ (1, 20).

Pravijo, da je jeza norost, ki traja trenutek, ali eno četrt ure. Nor človek res ne ve, kaj dela in ni odgovoren za svoje dejanje. Norce zapro na varno, da ne morejo drugim škodovati. Tudi človek, ki je kaj storil v jezi, se potem opravičuje, češ, saj nisem vedel, kaj sem delal. Prav kakor norec. Morda bodo vse življenje obžalovali tisti trenutek, ko so brez pameti ravnali.

Ko je človek razkačen, tedaj v svoji besnosti razbije vse, kar mu ravno pride pod roke; tudi svoje najdragocenejše stvari; morda je cela leta zbiral prihranke, da si je kakšno dragoceno stvar nabavil, zdaj pa jo v trenutku uniči. Rokodelec razbije svoje orodje, da si mora potem za drag denar novo kupiti. Nekdo, ki je bil vdan pijači pa togoten človek, že tako ni družine vzdrževal, ker je vse sproti zapravil. Delala in garala je žena za vse; bila je šivilja. Nekoč pride mož ves besen domov in ženi razbije šivalni stroj, tisto edino, s čimer je še mogla služiti kruh in tako preživajlati svoje otroke. Ali ni to višek nespameti? Pa je posledica neukročene jeze!

Pa vendar še ni tako hudo, če se človek spravi nad nežive stvari in jih uniči. V takem

slučaju je podoben psu, ki pograbi kamen, ki ga je nekdo vrgel vanj. Mnogo slabše pa je, če mora naš bližnji radi naše nevolje po nedolžnem trpeti. Včasih se znašamo nad kom, ki ni prav nič kriv. Najhuje pa je seveda tedaj, ko s svojo nepremagano nepotrpežljivostjo in jezo žalimo svoje najdražje prijatelje. Ali se nas ne bodo ogibali kakor osata in kopriv? Brez dvoma izgubimo v njihovih očeh na veljavi, ker pokažemo najtemnejšo stran svojega značaja. Ko si s svojim jeznim ravnanjem zamoril ljubezen, prijateljstvo, je tako, kakor bi jih slana poparila. Nič več ne ožive, ali pa vsaj take niso več, kot so bile.

Ničesar človek tako težko ne prenese kot krivico. Aleksander Veliki je v jezi svojega najboljšega prijatelja ubil.

Ena sama prenagljena beseda je često izkopal nepremostljivo vrzel med srci. Pismo, ki je bilo v razburjenju in v prvem navalu strasti napisano in odposlano, je zasekalo globoke rane, ki se niso več zacelile. Ako si v takem razburjenju napisal pismo, ne oddaj ga, dokler nisi, če ne treh, vsaj ene noči prespal. V razburjenju ne moreš biti pravičen in razsoden. Kakor če na tehtnico kaj z vso silo vržeš, v tistem trenutku ne moreš stehitati in določiti točne teže, ampak šele, ko se jeziček na vagi umiri; tako tudi ti ne moreš pravilno ravnati, dokler se ne umiriš. Zato človek nikdar ne sme delati v prvem navalu strasti, ker bo gotovo pogrešeno, kar je brez glave storjeno. Jutri bo imela stvar čisto drugačno lice, ko jo boš mirno motril, kot pa danes, ko ti je duha ovil črn oblak. Kar se ti danes zdi naravnost gorostasno, se ti bo jutri zdelo malenkostno in smešno. Ni tako nespametno, kar je svetoval star modrijan: Kadar si jezen, šteje vsaj do dvajset, preden kaj poveš! Drug pa je rekel, da deni vodo v usta in čakaj, da se ogreje, potem pa povej, kar misliš. Kako drugačna bo beseda, kakor pa bi bila v prvem navalu jeze! Čim dalj greš od ognja, tem manj čutiš vročino, čim dalj je od usodnega trenutka, ki ti je kri nagnal v glavo, tem hladnejši boš.

Jezljivi ljudje kaj porazno vplivajo na okolico, medtem ko mirni, krotki vse pridobijo in se v vsem njih okolju pozna blagodejni vpliv.

Blagor človeku, ki je nosilec miru in ljubezni! Ali hočeš zares zagreniti svojemu bližnjemu življenje, namesto da bi mu ga osladil? Za to pa moraš postati krotak.

ŽENSKA V LUČI ZGODOVINE

V DRUŽINI in v javnem življenju ženska ni pomenila zmeraj toliko, kot pomeni zdaj. V poganski dobi je stala na nizki stopnji suženjstva, v srednjem veku so jo prenežno opevali — med obema dobama pa je dokaj raznih stopenj, po katerih se je ženski spol dvigal ali pa padal.

V judovski dobi stare zaveze so bile ženske doma in v templjih precej čislane. Smele so se kakor moški udeleževati božje službe. Pri poganih pa ni veljala ženska dosti več ko navadna tovorna živina. Moški so kršili zakon, ne da bi bili kaznovani; če so bile pa ženske nezveste v zakonu, so jih zadele najstrašnejše kazni. Tudi Rimljani in Grki niso bili v tem oziru dosti boljši. Ohranilo se je še neko pismo iz leta 1, ko se je rodil Kristus, v katerem naroča neki delavec iz Aleksandrije svoji ženi, če bo novorojeno dete dekletce, da naj ga takoj odstrani. Neki krščanski pisatelj 2. stoletja po Kr. pa proslavlja kristjane, češ, da ne zametavajo svojih otrok. Sploh se zdi, da v tistih pokrajinah, kjer je bila kultura zelo razvita, niso posebno upoštevali žensk. Sv. Jeronim poroča o nekem moškem, ki se je enaindvajsetkrat poročil in je vsako ženo zapodil, kadar se mu je zahotelo. Ta slika iz preteklosti se je kaj malo spremenila. Tudi dandanašnji postopajo divji poganski narodi prav tako z žensko — in isto moremo reči o naših salonskih poganih, ki ravnajo z žensko tako, kakor so ravnali z njo Grki in Rimljani.

Krščanstvu večkrat očitajo, da žensko sovraži. Tak očitke je krivičen. Krščanstvo je prejelo predpise glede ravnanja z žensko od Kristusa samega in pa iz pisem sv. Pavla. Zveličar je izbral žensko za svojo mater, je podelil torej ženski najvišjo čast in je s tem počastil ves ženski spol. Sploh je nemogoče govoriti o tem, da bi krščanstvo omalovaževalo žensko, saj je prav češčenje Matere božje tako zelo razširjeno. V evangelijih ne zasledimo niti besedice, ki bi bila naperjena zoper žensko. Sam Zveličar je bival v družbi žensk, je sprejemal njih dobrote, je dopustil, da so mu stregle in jih je večkrat počastil. Njegov apostol Pavel pa se je

večkrat jasno izrazil, da smo pred Bogom vsi enaki, češ, "bodi Grk ali barbar, gospod ali suženj, mož ali ženska" (Gal. 3, 28!). S temi besedami je postavil žensko in moža v isto vrsto in je tudi zavrnil očitek, češ, da je na svetu dvojna morala, ena za ženske, druga pa za moške. Krščanstvo ne pozna take dvojne mere; kadar jo moški zahtevajo, je njih zahteva le znak, da so zašli v poganstvo.

Sv. Pavlu so večkrat očitali, da ni upošteval žensk, ker bi jih sicer ne bil izločil iz službovanja v cerkvi, rekoč: "Ženska naj v cerkvi molči" (1. Kor. 14, 34). Vendar pa tudi vemo, da je imel sv. Pavel več ženskih pomočnic na svojih apostolskih potih in jim je bil hvaležen za njih sodelovanje in jim je izročal pozdrave. V najstarejših dobah Cerkve so imeli celo diakonisinje, ki jih je škof posvetil. Poganski modrijan Celsus, največji sovražnik krščanstva, se je celo norčeval, češ, da je krščanstvo vera za ženske. — Tudi cerkveni očetje niso zaničevali žensk, dasi navajajo v tem oziru Tertulijana in sv. Jeronima. A Tertulijan ni sledil naukom sv. Cerkve in se je pridružil sekti Montanistov. Kar pa piše sv. Jeronim zoper ženske, so take besede le v pismih na duhovnike in redovnike, kjer so opomini glede žensk na mestu. — Nasprotniki navajajo tudi besede nekega škofa, ki je baje dejal na cerkvenom zboru v Maconu, l. 585, da se ženska ne more imenovati homo, to je človek. Ta zbor pa ni bil pravi cerkveni zbor, marveč le sestanek nekaterih francoskih škofov. Poročajo pa, da je potem dotični škof svoje mnenje preklical, ko so ga drugi poučili o njegovi napaki. Dalje se pa tudi zdi, da so na tem sestanku govorili bolj v jezikovnem smislu, ker se je tedaj tvorila francoščina iz latinščine: iz latinske besede "homo", ki je pomenila moškega in žensko, je nastala beseda "homme", ki pomeni le moškega. — Tudi iz pridig srednjeveških pridigarjev navajajo več stavkov, ki naj bi dokazali, da so govorili pridigarji z zaničevanjem o ženski. A če poročajo, da je dejal neki francoski pridigar, da je Kristus prav ženski naročil, naj razglasi Njegovo vstajenje, ker je vedel, da se bo tako brž raznesla novica . . ., tedaj ni to nič novega in bi še dandanašnji dejal kak pridigar kaj takega. Če beremo n. pr. spise Albana Stolza, tedaj bi sklepali, da je ženske zelo omalovaževal. A kako zelo je prav ta veliki pisec poznal žensko dušo in ženske visoko čislal, spoznamo iz njegovih pisem, ki jih je pisal različnim ženskim osebam. Kdor hoče biti

moralist, mora upoštevati tudi temne strani ženske in jih sme časih tudi malo pretiravati. Iz tega pa ne sledi, da zaničuje vse ženstvo. V najhujšem slučaju pa moremo navesti tudi besede sv. Terezije, ki je dejala o svojem spolu: "Nas žensk — ne moreš kar tako izlahka spoznati."

Če hočemo zvedeti sodbo srednjega veka o ženskah, tedaj moramo pomisliti, da so prav tedanje plemkinje vodile vso izobrazbo — vsaj bolj ko vitezi, ki so se brigali samo za vojne. Ne smemo pozabiti, da je bilo tedaj več moških samostanov, ki so si izvolili žensko, opatinjo, za predstojnico! In da je sv. Hildegarda dajala nasvete škofom, knezom in cesarjem. Prav tako se domislimo različnih pesnikov in pesnitev, ki so naravnost pretirano častili žensko. Znale so nam tudi borbe raznih papežev, ki so si rajši nakopali sovraštvo kraljev in knezov, kakor pa da bi bili dovolili, da bi bil kak tak posveten knez zavrgel svojo pravo ženo in se ločil od nje. Če prebiramo razne srednjeveške knjižice, je v njih polno hvale o zakonskem stanu in ženskem spolu. Tedaj so imeli tudi dosti ustanov za ubožna dekleta, da so se mogla poročiti. Slednjič se pa spomnimo še lepe navade, da so pomilostili na smrt obsojenega zločinca, če se je izjavilo kako dekle, da se hoče poročiti z njim. Poslednji dokaz za to, kako sv. Cerkev spoštuje žensko, pa bodi še to, da proglašajo tudi ženske, bodisi device, poročene žene ali vdove — za svetnice.

Poglejmo pa, koliko je modernih romanov, iger, operet, šaljivih listov in podob, ki sramotijo žensko! Studi in gnusi se človeku, če vse to vidi in bere. Pa je prav žensk največ, ki vse tako berejo in gledajo in navdušeno ploskajo sramotilcem svojega spola. Potem se ni čuditi, da je toliko moških, ki ženske prav nič ne cenijo. — Znameniti nemški mislec Nietzsche, ki je bil sicer kaj ljubezniv v družbi žensk, in ki ga ženski svet občuduje, je dejal, da so ženske mačke, v knjigi Zarathustra pa piše: "K ženskam greš! Ne pozabi vzeti biča s seboj!" In dalje: "Dasi se človek boji teh nevarnih in lepih mačk, vendar se mu smilijo, ker več trpijo, so bolj občutljive, bolj lačne ljubezni in doživljajo več razočaranj kakor kaka žival."

In filozof Schopenhauer? Pravi, da so ženske otročje, bebaste, kratkovidne; da imajo kaj malo pameti in naravnost do blaznosti ljubijo razsipno življenje. Obtožuje jih tudi, da so nehvaležne, krivične, hinavske, izdajavske in ne-

zveste. Da se zanimajo za umetnost in pesništvo, je le opičja lasnost in podobno. Odveč bi bilo, da bi se podrobneje bavili z vsem tem, in odveč, da bi navajali odlomke raznih romanov in dovtipov, ki ponižujejo in onečaščajo žensko v današnjih dneh. Res je: V očeh sveta je ženska zelo padla. Pač žanje zmagoslavje na zunaj in dobiva razne pravice v javnem življenju. Vse to pa ne more zabrisati dejstva, da svet žensko manj in manj ceni in spoštuje. Tega so pa ženske tudi same krive. — Kristus je dvignil žensko iz prahu, jo postavil kot enakopravno poleg moža in le pri Njem se bo mogla uveljavljati. Čim bolj se oddaljuje od Kristusa, tem bolj propada, tem bliže je poganstvu.

Če bi se združile vse resne ženske in se v svetem boju potezale za svojo čast in bi se neusmiljeno zoperstavljale vsemu, kar jih blati in sramoti, tedaj bi bilo naše leposlovje in vsa umetnost drugačnega duha, in povrnili bi se časi, ki bi cenili in spoštovali žensko tako, kakor so jo nekoč v srednjem veku.

MODERNI BERAČI

Gospodinja: "Danes je petek, drugega vam ne morem dati kakor krožnik navadne prežganke, če vam je všeč."

Berač: "O, saj imam zmerom stekleničico Juhana s seboj!"

HUDOBEN MOŽ

Žena toži moža za ločitev zakona, češ, da iz same hudobije že tri leta ni izpregovoril z njo besede.

Sodnik: "Ali je res, da že tri leta niste spregovoril z ženo nobene besede?"

"Res, gospod sodnik."

"Zakaj pa ne?"

"Ker ji nisem hotel v besedo seči, gospod sodnik!"

DOKAZ

Novoporočenca sta se vrnila z ženitvenega potovanja. Nekega dne pravi mož nežno ženi: "Kar ne morem verjeti, da sva res poročena!"

Žena: "Res? O, potem pa kar račune preglej!"

IZ SOLE.

"No, Ančka, koliko reber ima človek?"

"Ne vem, gospodična, me tako ščegeče, da si jih ne morem sešteti!"

GOVORIL JE SODNIK OB BOŽIČU

NA račun božiča se skušamo ljudje v maršičem požuriti. Predvsem dvoje imamo pred očmi, kar nam tudi zvesto zabičavajo zadnje dni pred prazniki: "Mail early", pa "shop early". —Napiši božična voščila pravočasno, pa tudi darove pravočasno kupi, da ne boš z odlaševanjem do zadnjega vse zamudil. Kako nam sveto polagajo na srce ti dve resnici.

Ne, nikar ne misli, da ti bom še jaz pričel priporočati ti dve važni božični dolžnosti, nisem v službi pošte in ne prodajavnic, pa bi bilo tudi prepozno. Velika noč je tukaj. Tudi nismo tiste sorte, da bi si lahko kaj posebe privoščili božičnih dobrot. S tem božičnim "rush-om" pričenam svoj članek, ker je čikaški "American" govoril zadnjič, da ima tudi naš ljubi sedmi zakrament svoj Christmas rush, pa ne pred altarem, temveč na sodnji z razporokami. "Christmas divorces give Courts rushing trade, smo brali v našem čikaškem dnevniku. Zakonskim naveličancem se mudi pred prazniki." In prav v tistem članku tudi govori sodnik Sabbath, ki ima največ opravka s temi skreganci in naveličanci, ki hočejo zakonsko puško vreči v koruzo, govori in vprašuje: "Why not a marriage doctor? Zakaj ne zdravnika zakoncem, zakaj ne klinike, na kateri bi dobili navodila, kako uravnati medsebojno življenje, da bo bolj srečno in bolj zastopnosti polno, da ne bo toliko polomov."

Beži, beži, Sodniče. Kaj pa je treba tem ubožcem drugega kakor zdrave pameti, pa malo več razsodnosti? Jaz ne verujem nobenemu zdravniku. Že pomagajo, kadar je treba noža, za druge bolezni pa pravim, če se narava sama ne more izmazati, je nobeden zdravnik ne bo. Isto velja o teh zakonskih zdravnikih. Če si zakonci sami ne bodo pomagali, jim ne bo noben drug pomagal. Vsi nasveti, vse pilule, ki bi jim jih dali, ne bodo pomagali, če zakonci ne pazijo na glavne principe, na katerih sloni njihova sreča in zdravje zakona.

Zdrava pamet bi morala povedati človeku, ko si jemlje sodruga za življenje, da jemlje človeka ne angelja, človeka s slabotno človeško naravo. Vedeti bi moral, da bo lunca s svojo

ljubeznivo mesečino ugasnila, da ne jemlješ žene punčke, da ti možiček ni igračka konjiček, ki bo zmiraj piskal, in bo prišlo trdo življenje z vso svojo resnico in golo skrbjo; vedeti bi moral, da se je treba na tak korak pripraviti. — Priprava. Vprašal je župnik nevestico in ženina: "ali sta pa tudi na poroko pripravljena? Brž hiti nevestica: da, da, prešička smo že zaklali, putke so obeljene in dva muzikanta imamo." Zgodba. Toda, koliko jih je, ki mislijo le na prešičke, putke in muzikante, če že ne prave, pa na muzikante, piške in pečenko življenja, na vso sladkost in vse privilegije novega stanu, da bi mislil kaj na dolžnosti, tega ne, da bi mislil kaj na resnobo svetega zakona, deveta briga, da bi pomislil, da je vso to nepričakano blaženost medenih dni in tednov Bog le zato naklonil, da bi ljudje lažje prevzeli nase težko breme in utrudljivi jarem zakonskega poklica. Ali je čudno: Lepega dne se mesečina razblije, pa ostane od te lepe nevestice, le puklasta, šepasta, škiljava Ančka, ali kar že je, puklasta od grbe slabe človeške narave, šepasta po svoji sebičnosti, škiljeva, ker vse korake moža narobe vidi in narobe razlaga. Ali je čudno, da ženin v očeh neveste potem ni več sladki Gregec, ampak Gropa nadloga, da ni več ljubki Mihec, ampak Miha z glaškom vkup štriha, da ni več moj dobri Johnek, ampak le John Grobjan.

Zdrave pameti, ne zdravnika.

In ko pride ura spoznanja, ko pridejo prve ure preizkušnje, ko se ti trdi kamenčki življenjskih težav ukradejo v čevelj zakoncev in jih začno žuliti, ali bi jim ne povedala ta zdrava pamet, da je treba čevelj sezuti in kamenčke stresti iz čevlja. Da je treba pozabiti zamere, trde besede in razžalenja, da se mora človek premagovati v vseh hudih urah, ko pridrvi hroudournik jeze in slabe volje. Pa ne. Ponavadi gredo, čevelj življenja sezujejo in še več peska natresejo vanj. "Ti presneta baba me že ne boš učila, ti dedec brkati boš meni komandiral! Brez tebe bi bila lahko živela, kje si pa kaj imela." — Prvo poglavje. Drugo poglavje pest in poleno, tretje poglavje, oštarija, pa sosedne hiše, ki morajo vse zvedeti, kaj se med njimi godi. Četrto poglavje: fajmošter, pomagajte. Peto poglavje pa — Judge Sabbath. Ta pa potem nož. Boljša polovica gre na svojo stran, slabša pa na svojo. Z majhnim kamenčkom zamere ali čudne misli, ali podtikavanja se je začelo. Zdrave pameti ni bilo, ki bi bila nare-

kovala, vzemi kamenček izpod noge, da te vsega ne ožuli in se ti odrgljina ne razpase v rano, ki se kaj lahko prisadi.

Zdrave pameti, ne zdravnika.

Ta zdrava pamet bi zakonce lahko tudi to naučila, da je Bog ustanovil zakon, da je Kristus posvetil življensko zavezo v zakrament. Pa nikar ne mislimo, da je Bog dobričina, ki bo pustil, da se njegova sveta ustanova z blatom maže, da najplemenitejši in najvažnejši nagon človeštvo uporablja v to, da streže svoji samopašnosti in strastem. Pamet mi pove, da mi zakon, ki o njem tako mislim kot o zakramentu, ne more biti v blagostanje in srečo . . . Vstopil sem v novi poklic brez Boga, kako morem sedaj zahtevati, da mi bo Bog ne vem katero svetilko sreče prižgal, da mi bo svetila. V zakonu živim brez vsake zavednosti, da je vera tisti trdni prstan, ki skupaj drži srca, kako bi mogel vse križe zakonskega stanu prenašati brez nesreče in karambola? Tudi v zakonu ostane človeško telo še vedno tempelj svetega Duha, čeprav ga po kontraktu in zakramentu svojemu življenskemu sodrugu prepustiš, ali torej misliš, da lahko ta tempelj svetega Duha po mili volji onesnažiš s prešuštvovanjem in prodajanjem svojega mesa in svoje mesenosti? Zakoni se sklepajo v nebesih, ali misliš, da bo Bog posebnega žegna dal, za Crownpoint, Waukegan in druge zakonske mline, otoke solza? Zakon je bil ustanovljen za pomnoženje in prerod človeške družbe. Če greš ti in samolastno uzurpiráš pravice tega stanu brez misli na dolžnosti njegove, če celo greš in zarod ubijaš in še druge zasmehuješ radi njihove poštenosti, o Bog ti bo dal za vse to poseben blagoslov. Seveda. Le poglej sam vase in se vprašaj: ali je bilo vse prav, predno sem stopil v zakon, ali je bilo vse prav prva leta zakona, ali je bilo kaj Boga v poznejših letih, potem pa pridi in se potoži, kako hudo je. Potem, ko boš lahko dokazal, da nisi vsega le sam kriv. Nobene reči Bog ne kaznuje tako kakor nerednosti tega važnega življenskega nagona. Če imaš kaj vere, moraš to priznati. Če imaš kaj zdrave pameti, boš temu pritrdil. Grehi zoper naravo se vedno sami maščujejo. Ali ti moram priče prignati. Pojdi v bolnice, tam boš videl razvaline lepote, pojdi na pokopališča, videl boš grobove, v katerih spi prerano pokopana mladost. Pa še tako daleč treba ni. Samo v vsako deseto hišo pojdi, pa poglej, kako se kaj poročencem godi. V vseh očeh nevolja, v

telesu živčna razdraženost, v duši nemir in huda volja.

Pa pridemo in pravimo: Ni Boga, ker je na svetu in v naših hišah vse narobe. Sveti Katarini se priporoči zakonec, da ti pameti da, pa malo možgan, pa bo koj bolje.

Ali je treba imeti preprih slabih vzgledov v svoji hiši? Ali je treba odpirati vrata vsem nerednostim in slastem, tem psom življenja, ki gredo po ulicah in vso nesnago nosijo po svetu? Ali je treba živeti v slabem zraku neodpustljivosti, sitnosti in nerganja? Odpri okno, da se ta zrak sebičnosti skadi, pa ti ne bo treba klicati zdravnikov v zakonskih neprilikah. Pa malo več zavesti, da je zakon — zakrament, to se pravi božja ustanova, da je treba vama še tretjega — Boga, šele potem bo prav šlo.

Torej tudi v zakonu malo več možgan, ne toliko jezika, ušes in oči, malo več duše, ne samo telesa.

STARČEK GRE NA BOŽJO POT

Starček gre na božjo pot,
tam je božja hišica,
lepa bela cerkvena.
V cerkvi je zlat oltar,
na oltarju Jezušček,
v drobni ročki svet drži,
milost romarjem deli.
Starček Jezuščka poprosi:
"Daj, o daj mi Jezušček,
hudo zimo pretrpeti,
daj, o daj mi, Jezušček,
vigred novo doživeti!"

MARIJA JE PO POLJU ŠLA

Marija je po polju šla,
Marija sedmih žalosti,
Marija sedmih bolečin,
in bridko, bridko jokala,
točila je solze.
In kamor solza pala je,
tam grenka zel pognala je.
In rasel pelin je v spomin
na mater sedmih žalosti,
na mater sedmih bolečin.

MADEŽ

JOJ, kako skeleče zaboli časih v srce življenje, spomin na življenje na poedin dogodek iz življenja, iz davnih dni morda. Kratek, nelep dogodek. Da bi bridko zajokal. Da bi ga brisal s solzami in s srčno krvjo. Briši, briši — ne izbrišeš ga nikoli.

Bil je nekaj let starejši, a sva hodila še obenem v šolo, dasi on v višji razred. In mimo stanovanja njegove matere sem hodil v šolo. Tako sva se večkrat videla, kaj kratkega govora. Bil je živ fant, vitek, suh. Čisto bledega obraza, črnih, plamtečih oči: nekaj gosposkega je bilo v njem, nezakonski otrok je bil, nekje v mestu ga je dobila mati, ko je tam služila.

Prišel je v mesto, učil se za trgovskega pomočnika, ko sem bil jaz v prvi gimnaziji: neumen, enajstleten fant. Pa me ustavi nekega dne na ulici in mi pravi: "Ti, če kdaj kaj potrebuješ, pridi v našo trgovino. In glej, da kupiš pri meni!"

Tako nekako čudno mi je to povedal in tako zagonetno me je gledal s tistimi črnimi očmi, kakor bi mi zakrival veliko skrivnost.

Res sem čez nekaj dni šel. Za dva krajcarja sladkorčkov sem zahteval. "Za šest krajcarjev sladkorčkov?" je rekel glasno in mi skrivnostno namežiknil. "Tako."

Napolnil je precejšen klobuček. Ko sem mu porinil tja dva krajcarja — precej v zadregi, več imel nisem — je mogočno zacingljal z njima po mizi in spet odločno rekel: "Da, šest. Hvala lepa!"

Oddehnil sem si, ko sem bil zunaj. Vendar veselja s sladkorčki nisem užival. Mislil pa sem venomer napol z občudovanjem, napol z nekakim tajnim strahom: "Kako premeteno in mogočno je to naredil! Saj nihče ničesar opaziti ni mogel."

Ko sem se nekoliko pomiril, me je dan za dnem sililo: "Pojdi spet in kupi kaj. Boš vsaj videl, kaj bo zdaj naredil."

In sem res šel.

"Prosim, za tri krajcarje melisnih sladkorčkov."

"Za šest krajcarjev melisnih sladkorčkov? Tako, prosim."

Spet mi je napolnil lep klobuček. Porinem

mu po pultu debel bačkar za štiri krajcarje, kakršne smo tedaj še imeli. Vrže ga v blagajno, da je zacingljalo ter glasno šteje: "Deset — štiri nazaj." Pa mi porine po mizi bačkar nazaj, pod bačkarom še srebrno desetico.

Spreletelo me je vroče. Ozrl sem se po gospodu, ki je stal za mizo na drugi strani prodajalne. Videl sem, kako naju opazuje s presunljivim pogledom: kar gorele so mu črne oči v povsem belem obrazu — prav tako bled je bil ta obraz kakor obraz vajenčev, samo s koničasto blesteče-črno brado obrobljen.

Naglo sem pograbil bačkar, desetico pustil na mizi, in sem kar zbežal iz trgovine.

Dva, tri dni pozneje je završala po mestu novica: Trgovski vajenec pri trgovcu L. se je ponoči vrgel pod vlak. Glavo mu je odrezalo. Ker je gospodu poneverjal in kradel in se je razvedelo, da je šel pod vlak.

Odrevenel sem, ko sem slišal strahoto. Ne samo silno žal mi je bilo fanta rojaka, v srcu mi je glasno zakričalo: "Tudi ti si ga sunil pod vlak! Pomagal si mu krasti!"

Imeli smo šolo in nisem mogel iti na progo gledat. A kar gnalo in sililo me je, da sem po šoli iskal ljudi, ki so bili zunaj in so grozoto videli. Pravili so mi, kako strašno je bilo gledati odrezano glavo, vso okrvavljeno, s široko razprtimi očmi, iz katerih je še gledala blazna groza.

Več noči je ležala v temi pred menoj ta okrvavljena glava, so strmele vame tiste velike, nepremične, groze polne oči.

Čez leta šele sem zvedel — fantova mati sama mi je priznala — tudi tragiko trgovca: vajenec samomorilec je bil njegov sin. Odtod tista čudna sličnost. V sinu je udarila usoda za njegov greh tudi njega! —

In še sedaj se v kaki noči brez sna iz teme in praznine pred menoj izobličijo polagoma, kakor bi prihajala iz globokih, nedoglednih dalj, za čudo blede, s krvjo oškropljena glava. In velike, nepremične oči, polne smrtnih groze, se zajedo vame kakor krvi željan vedomec. Za smrt me zapeče in zaskeli v srcu.

Oj, umil bi si roke in vest kakor Pilat, ki ga je tudi skelela in pekla kri. A umivaj, umivaj — ne izmiješ nikoli: pregloboko je vžgan madež . . .

O SAMOMORIH

LJUDJE božji, kaj je to? Dan za dnevom beremo: samomor, samomor, samomor — pa nas še več groza ni! Ali se še spominjate, kar vas je starejših, kaj je bil nekdanj samomor? Če se je kdo obesil, kakšna groza je prevzela vse! Kar nič se ni čudno zdelo, če je zadirjal vihar. Kakor da se mora narava sama dvigniti zoper človeka, ki je storil tak nenaraven zločin! In še leta in leta so kazali tisto bukev tam, ki se je bil nanjo obesil. Nas otrok pa je bilo strah in v velikih ovinkih smo hodili mimo tistega kraja. Sedaj pa nič tega. Eni se obešajo, streljajo, potaplajo, zastrupljajo, drugi pa mirno berejo svoj časnik. Kaj pa je danes novega? Glej ga, ta in ta se je obesil. Tam in tam je mlad fant ustrelil dekleta in sebe. Zadnjič je šla deklina radi nesrečne ljubezni v vodo. Druga se je nedavno zastrupila z lizolom. In tako dalje in tako dalje.

Ljudje božji, kaj je to?

Nekaj velikega se je moralo zgoditi, drugače ta izprememba ni umljiva.

Nemara pa to, da smo preživeli svetovno vojsko? Ta vojska je bila zares tako polna groze, da nas je sedaj groza skoraj minila. Kaj je bilo v vojski človeško življenje? Ljudje so se med seboj klali in morili, kakor da opravljajo najbolj vsakdanje delo. Na kupe mrličev je ležalo vsepovsod po bojiščih. Zato so nam pa morda živci otopeli, da se nam sedaj eno življenje več ali manj nič ne zdi, nič tudi ne, če ga kdo lehkomišelnostno vrže od sebe.

Gotovo je to en resen vzrok. Nekako bolni smo vsi skupaj, bolan ves rod. Saj ni skoraj več veselega smeha in petja. Ni slišati petja s polja, ne srečnega smeha iz družb. Če je petje, je nekako divje, če je smeh, je sirov. Ljudje se ženo za uživanjem, a tistega vedrega veselja, ki se je srečno smejalo in širilo srečo naokrog, tistega ni več. A brez sreče je življenje težko, le še malo prevare, malo brezupa, pa je neznosno. A kaj če življenje, ki ni življenje?

Nekaj resnice je gotovo v tem: ta kuga samomorov je neka bolezen in bolezen je tudi to, da smo mi ob samomorih tako malomarni.

Mnogo so krivi tudi časniki. Saj nekateri samomore tako opisujejo, kakor da drugače biti ne more. Drugi pa vsaj s poročanjem o samo-

morih dan za dnem trudijo živce, da bolj in bolj otopevajo in se navajajo nanje. Kako bi bilo umljivo, da bi dekleta takoj seglo po lizolu, če ne bi bilo slišalo o tem, da se je ta in ta zastrupila z lizolom? Če ta in ta, in to ni nič hudega, zakaj se ne bi tudi ona? Tako se z novicami po časnikih zastruplja takorekoč mišljenje samo in širi misel na samomor. Obenem se pa drugi navajajo, da jih ni več groza samomorov.

Vendar to vsega ne razloži. Biti morajo še drugi, globlji vzroki. Kateri neki?

Ako pogledamo v zgodovino — zgodovina je dobra učiteljica —, nam le-ta kaže dobe, ki so slične našim časom. Pri Grkih in zopet pri Rimljanih je bila neka doba, ko so se začeli strašno množiti samomorji. Ljudi se je začel pollaščati isti nemir, ista nezadovoljnost, isti gnus. Življenje se je mnogim pristudilo, izgubilo je vso vrednost in zdelo se jim je, da je edina rešitev samomor. Kaj pa pravi zgodovina, kdaj je bilo tako in zakaj? Bivši predsednik češke republike Masaryk je napisal kot profesor celo delo o samomorih. Ko je preučil vso zgodovino, pravi, da so dobe samomorov tiste dobe, ki v njih začne giniti vera in z vero propadati nramnost. Ko zamre vera, se poloti ljudi notranje nezadovoljstvo, ki se ga skušajo rešiti najprej s hlastanjem po uživanju, a nazadnje s samomorom.

To je silno resnobno zgodovinsko dognanje.

Če je tako, bi morali sklepati, da je začela tudi v naši dobi hirati in umirati vera. Toda ali je treba šele sklepati? ali nam ne odkriva tega življenje samo? Ne da bi bila vera že zamrla, a umira v mnogih, slabi, moč izgublja. Kako se to kaže? Poglejte okrog sebe! Kako brez zmisa so mnogi za cerkev! Toliko da še gredo k maši v nedeljo, ali pa že tudi ne. Cele vrste prebijejo nedeljo brez maše, brez molitve, brez misli na božje reči. A tudi izmed tistih, ki še hodijo k maši, hodijo mnogi le bolj iz navade in ne vedo v cerkvi, kaj bi počeli, samo čakajo, kdaj bo konec. Ali ni to jasno znamenje, da je njih vera brez življenja, brez moči? Poglejte, kaj ljudje bero! Kako se širijo slabi časniki, ki nič ne prikrivajo sovraštva do cerkve ali pa so vsaj za verske stvari hladni in malomarni. Če kdo mater ljubi, ali bi poslušal sovražno ali prezirljivo govorjenje zoper njo. Ali torej ti, ki bero take časnike, ljubijo cerkev? in če cerkve ne ljubijo, ali imajo tisto živo vero, ki jo Kristus zahteva, ko je dejal: "Če pa kdo cerkve ne posluša, naj ti bo kakor pogan in cestninar" (Mt

18, 17). Poglejte v družine! Ali molijo? V molitvi vera diha, kjer ni molitve, tam je vera brez življenja. Ali ni torej resnično, da je tudi pri nas, zlasti po mestih in trgih, a tu in tam tudi že na kmetih, po družinah malo, malo žive in močne vere? Je še vera, a mnogokje že bolj kakor kaka stara navada, ki smo jo ohranili, a ne vemo več, čemu in zakaj, ki jo hranimo le, ker smo jo prejeli, a je za naše življenje in mišljenje brez pomena.

Za premnoge vera ni več tista moč, ki prevzema vse bitje, ki daje vsemu mišljenju in hotenju smer in vsemu življenju zmisel, ampak je le še spominsko znanje nekih naukov, pa še to nedoločeno in slabotno.

Če to dobro premislimo, tedaj je pa res umljivo, zakaj se tako množe samomorji.

Besede v čas

Molite, bratje! Molite, kolikor le morete. Hude nadloge so nad nami in Bog je hotel tako, da so hude nadloge nad nami. Da vendar hudobnih ne bi bilo zmeraj več, da vendar nadlog ne bi bilo toliko, slabi časi, hudi časi, pravijo ljudje. Dajte, da bomo dobro živeli in bodo časi tudi dobri! Mi sami smo časi. Kakršni smo mi, taki so časi! A kaj pa mi počenjamo? Mi ne moremo množice ljudi spreobrniti k dobremu življenju? Naj bi tisti maloštevilni, ki slišijo, dobro živeli in prenašali one, ki slabo živijo! Hudih nadlog je zato preveč na svetu, da mi ne bi sveta ljubili. Veliki so bili možje in sveti so bili verniki, ki so zaničevali sijajni svet. A mi, mi niti tistega, kar je umazano, ne moremo zaničevati! Slab je svet, zares, slab je, pa ga vendar tako ljubimo, kakor da bi bil dober. Kaj pa naj to pomeni, da je svet slab? Slabo ni nebo niti zemlja in tudi ne voda in to, kar je v njih: ribe, perutnina, drevesa. Vse to je dobro, toda slabi ljudje napravijo slab svet. Nikar se ne hudujmo na Gospodarja, zakaj on je dober. On dobro ve, kako mora voditi to, kar je ustvaril. Ti pa stori, kar je zaukazal in zaupaj v tisto, kar je obljubil.

(Sv. Avguštin iz tistih časov, ko se je zrušila rimska država.)

KAKO NAPRAVI, DA TE OTROCI ZANIČUJEJO

JANEZ in Jera sta si bila precej dobra, a bila sta oba tako hude krvi, da ju je malenkost, za kakršno se drugod še ne zmenijo ne, tako razburila, da sta izgubila ves preudarek.

Kolikokrat sta se zjutraj najljubezniveje objemala in si zagotavljala ljubezen, toda še v tisti uri so se jima gubančila čela in gubančile obrvi, zobje so škrtali, usta so se odprla in bruhala iz sebe ploho nizkotnih in žaljivih besedi.

Tako je nekoč Janez svojo Jero najprisrčnejše objel in rekel: "Draga Jerica!"

Jerica: "Moj ljubi Janez!"

Janez: "Ko bi ti le mogel dopovedati, kako te imam rad!"

Jerica: "Ti si mi res nad vse na svetu!"

Janez: "Ampak luknje, ki jo ima naš Kristus v jopiču, še nisi zašila."

Jerica: "Saj sem vedela! Komaj vstaneš, pa se že začne godrnjanje!"

Janez: "Oho! Saj smem vendar govoriti; ali nisem gospodar v hiši?"

Jerica: "Ha, ha, ha! Gospodar? Tak nič, ki si ti? Samo da bi takle človek ne govoril o gospodarjenju."

Janez: "Baba, ne prepiraj se! Boga zahvali, da si me dobila."

Jerica: "Lejte si ga no! Takega capina, ko si ti, se povsod dobi."

Janez: "Kaj boš ti govorila! Ti nič ne storiš in se presneto malo brigaš, če letajo tvoji otroci kakor beraški okoli. Tvoje perilo — samo sramoto ima človek, če ga pošteni ljudje vidijo."

Jerica: "Fuj, kaj govoriš! Da bi se ti le zase brigal!"

Otroci so tako prerekanje navadno zelo poželjivo poslušali.

Kadar sta roditelja to zapazila, sta podvojila svoje moči, da sta si metala najboljše sramotilne besede v obraz, ker vsak od njiju je hotel otroke prepričati, da ima on prav in drugi napak.

Otroci so dajali v mislih obema prav in so imeli oba za ničvredna človeka. Nazadnje je prišlo tako daleč, da se sploh niso zmenili za

ukaze staršev, in starši nikakor niso mogli do-
umeti, odkod tako.

* * *

Bil je mož, ki je imel to napako, da je brez premisleka govoril, kar mu je na jezik prišlo, kadar je bil v prijateljski družbi popil kozarec vina. Večkrat se je tako izpozabil, da je pripovedoval vse svoje mladostne neumnosti. Skoraj bi se bil razvalil od smeha, kadar se je spomnil, kako se je v otroških letih spraval nad materino shrambo jabolk, kakšne prešernosti je uganjal s svojimi sošolci in kakšne razvratnosti je počel na svojih potih zdaj v tej zdaj v oni krčmi.

Njegovi otroci so imeli s takšnimi povestmi tolikšno veselje, da so pustili vilice in nož, pozabili na jed in pijačo, samo da bi jim nobena beseda ne ušla.

Kadar je to zapazil, je seveda nehal in rekel: "Kakšen je človek, kadar je mlad! Mladost je norost!"

Ker so otroci vedeli, da so oni tudi mladi, so mislili, da morajo tudi noreti, dovolili so si vse razvratnosti, ki jih je bil oče zagrešil in še vse več.

Kadar jih je oče radi tega svaril, navadno ni dosti opravil, kajti mislili so si: Saj tudi ti nisi bil nič boljši.

"And how did you come to fall in?" said the lady to the little boy who had climbed up on the bank, dripping with river water.

"I didn't come to fall in," said the small boy scowling. "I came to fish."

**Vsak dan in na vsak način prihranite
denar, če kupujete pri**

TRIKRYL'S DEPT. STORE

2110-14 Cermak Road, Chicago, Ill.

Dobra trgovina v prijazni okolici.

Shranite naše "STAMPS". Z njimi si prihranite
denar pri vsakem nakupu.

O TEM IN ONEM

Bogoslovci v Lemontu

POUČLJIVE ZGodbice

Neki premožen človek je imel edinega sina, ki je bil lep po telesu, po duši pa še lepši. Vsak ki je dečka poznal, ga je ljubil. Bolj kakor vsi drugi pa ga je ljubil oče; a njegova ljubezen ni bila slepa, kajti pazil je na nedolžnost svojega otroka. Enkrat je zapazil, da se sin družil s tovariši, ki so bili sicer njegove starosti, toda niso bili lepega obnašanja. V skrbeh za njegovo nedolžnost je opomnil sina, naj se ogiblje slabih tovarišev; imenoval mu je več takih sprijenih mladeničev. Sin je s spoštovanjem poslušal očetov opomin. Nazadnje pa je kar rekel: "Ne bojte se brez potrebe. Če bo kaj napačnega na njih, bom že jaz to popravil."

Oče pa ni hotel sinu le zapovedovati; hotel ga je tudi poučiti. In to je dosegel z lepo šalo. Lep zabojček je napolnil z najlepšim sadjem. Med to sadje je dejal malo gnilega sadja. Nato je poklical sina in mu rekel: "Na, to ti podam v dokaz, da te ljubim." Sin je hvaležen in

vesel ogledoval in štel lepo sadje. Naenkrat pa zavpije otožno: "Pa zakaj, atek, ste dejali vmes gnilo sadje?" "Potrpi sin," odgovori oče, "zdravo sadje bo tudi gnilemu sadju dalo zdravje." "Ne, atek, gnilo sadje bo pokončalo vse drugo." "Nič se ne boj, sinček moj, in iz ljubezni potrpi in počakaj, kaj se zgodi." Sin ni vedel, kaj namerava oče, in je zato s težkim srcem gledal, ko je oče zabojček zaklenil in ključek spravil.

Večkrat je ves objokan očeta prosil, naj pokaže, kaj je s sadjem. "Kaj te to tako skrbi? Le potrpi, kmalu ti pokažem." Nazadnje mu oče da ključ. Deček odpre — in kaka sprememba! Izginila je vsa lepota in prijetna vonjava. Vse je bilo gnilo in je neprijetno dišalo. S solznimi očmi je zajokal sin: "Saj sem vedel, saj sem prej povedal. Škoda, da me niste poslušali." Oče je sedaj resno odgovoril: "Ljubi sin, ne žaluj zaradi te izgube. Jaz imam v mislih nekaj imenitnejšega. Ti tožiš, ker se je sadje pokončalo; poslušati pa nočeš mojega opominjevanja, da bi se ogibal slabih tovarišev, ki tako lahko pokvarijo srce, ker je njih srce že pokvarjeno. Žaluješ, ker si zgubil lepo sadje; pa ta zguba

je malenkostna, ker ti jo lahko popravim. Če bi se pa pokvarilo tvoje srce, ki je moja največja sreča in prvo veselje, kaj bi potem jaz, tvoj ubogi oče, počel? Kdo bi mi mogel to zgubo nadomestiti?" Zdaj je deček jasno spoznal, kako škodljiva je slaba tovarišija. Spoznal je, da v družini navadno ne koristijo dobri slabim, ampak slabi škodujejo dobrim.

Katarina Herman je bila žena holandskega mornarja. Španci so v vojski vjeli njene ga moža in ga odpeljali v sužnost. Katarina je o tem zvedela. V veliki žalosti se je dala ostriči in se je preoblekla v moška oblačila. Šla je k španskemu vojskovodju in stopila v njegovo službo. Vojskovala se je prav junaško. Zato jo pokliče vojskovodja k sebi in pravi: "Vrli vojak! Prosi, česar hočeš od mene, in boš dobil." "Moj poveljnik," vpraša Katarina, "kaj, če bi bila jaz ženska, ali bi ostali tudi potem mož bese da?" "No, potem bi tvoje vrlo vedenje zaslužilo še posebne ga priznanja." Zdaj je odkrito povedala, da je žena vjetega mornarja, in na kolenih je prosila njegovega oprostjenja. Voj-

skovodja jo je hitro dvignil in jo je poslal z možem in bogatimi darovi domov.

●

Sv. Marjeti, mučenici, je rekel paganski trinog: "Kako nespametno je vendar kot Boga moliti človeka, ki je umrl na sramotnem lesu križa." "Od kod veš to?" ga svetnica vpraša. "To vendar poročajo vaši takoimenovani evangeliji." — "Da, to je res, da te svete knjige pripovedujejo o Njegovem bridkem trpljenju in grenki smrti na križu. Toda te knjige poročajo tudi o Jezusovem vstajenju in poveličanju. Zakaj verujete samo, da je bil križan, ne pa tudi, da je vstal od mrtvih? Mi kristjani verujemo v božanstvo Kristusovo ne zaradi tega ker je trpel in umrl, ampak ker je tudi iz lastne moči od mrtvih vstal."

●

Krivoverci Arijanci, ki so tajili božanstvo Jezusa Kristusa, so prave kristjane kruto preganjali povsod, kjer so prišli do vlade. Vse cerkve so jim zaprli in prepovedali obhajati katoliške praznike. Leta 459 pa so katoličani vendar hoteli praznovati veliko noč. Odprli in osnažili so eno izmed svojih cerkva ter se v njej zbrali. To se je kmalu zvedelo po celem mestu. Trope krivovercev so prihajale k cerkvi in jo obkrožile. Ulomili so vrata in prodrli v cerkev; nekateri so pa skozi okna metali kamenje in strelali puščice na uboge vernike. Veliko jih je bilo ranjenih in kri je tekla po cerkvi. Puščica je zadela pevca v grlo, ravno ko je pel Alelujo. Knjiga mu je padla iz rok in zgrudil se je

mrtev na tla. Veliko jih je bilo ubitih, še več pa ranjenih. Spomin tega dogodka in teh svetih mučencev se obhaja 20. aprila pod imenom "Mučenci velike noči".

●

Sv. Katarino Sijensko je neki hudobnež obrekoval in javno očrtil kot veliko grešnico. To jo je zelo razburilo. Noč in dan je pre jokala. Ko je neki večer zopet milo jokala, se ji je zazdelo, da vidi pred seboj Zveličarja. V eni roki je držal lepo krono iz samih biserov, v drugi pa trnjevo, in ji je dejal: "S tema dvema kronama moraš biti v dveh različnih časih venčana. Izberi si, katero hočeš zdaj v tem življenju. Ako si tukaj izbereš biserno, čaka te v večnosti trnjeva. Ako pa hočeš tukaj trnjevo, čaka te v večnosti biserna." Potolažena je odgovorila svetnica: "Gospod, daj mi, katero hočeš, ker mi je tvoja volja sveta. Vendar, ako smem izbirati, daj mi zdaj trnjevo, da bom dobila v večnosti biserno." Ko je to izgovorila, je prijela za trnjevo krono in si jo pritisnila na glavo.

●

Imenitnega državnika in viteza Hildebranda je tovariš vitez Bruno hudo razžalil. Ves togoten je sklenil Hildebrand se maščevati nad svojim razžalivcem. Komaj je učakal ugodne prilike, da bi ga ubil in z njegovo krvjo utolažil svoj srd. Nekega dne je zvedel, da je Bruno v bližnji graščini na obisku. Zgodaj zjutraj je vstal, opasal svoj meč in hitel v tisto graščino. Tu je našel še vse zaprto. Prav tik graščine

je stala kapelica. Ker je moral čakati, je stopil noter in ogledoval podobe na steni. Visele so tri slike v tej kapelici. Prva je predstavljala Zveličarja pred Pilatom, pod katero je stal napis: "In on ni zmerjal, ko je bil zmerjan." Druga podoba je predočevala bičanje Jezusa; pod njej je bil napis: "In on ni žugal, ko je trpel." Na tretji pa je bilo naslikano križanje z napisom: "Oče, odpusti jim." Ko je vitez te slike nekoliko ogledoval, je skoro nehote in nevede kdaj pokleknil in molil. Spoznal je svojo zmoto in jo obžaloval. Predramijo ga stopinje ljudi. Vstane in stopi iz kapele. Dva hlapca sta prišla iz grada. Ko zagledata Hildebranda, hitita k njemu in mu povesta, da ju je poslal Bruno z naročilom, da bi takoj prišel k njemu, ker je na smrtni postelji. Hildebrand hiti k Brunu in mu poda roko. "Odpusti mi," zdi hne umirajoči. "Jaz ti nimam nič odpustiti," pravi Hildebrand. Ko Bruno to sliši, se mu zjasni obraz in kmalu mirno umrje.

Morda veš, morda ne veš

Po zadnjih statistikah je na svetu 2013 milijonov ljudi. Najbolj obljudena je Azija s 1103 milijoni. Evropa ima 506 milijonov prebivalcev. Za njo pride Amerika z 252 milijoni, Afrika s 142 milijoni in Avstralija z otoki z 10 milijoni.

Največje in najbogatejše vseučilišče na svetu je vseučilišče Columbia v New Yorku. Ima okrog 40.000 slušateljev in nad 600 milijonov dolarjev lastnega premoženja.

Sužnji. Na svetu je še okoli 5 milijonov sužnjev. Suženjstvo je v navadi še v Afriki, na Kitajskem in v Južni Ameriki.

Najstarejši list na svetu je bil pač "Peking Bao" na Kitajskem. Izhajal je 1534 let. V avgustu 1934. je zaključil svoje dolgo življenje. Prva leta so ga pisali na rumeno svilo. Od l. 1800 je bil dnevnik.

Najstarejša ladja sveta, ki še sedaj plove po morju, je gotovo jadrnica "Success" s tremi jambori. Zgradili so jo l. 1771 v Zadnji Indiji. Služila je kot tovorna ladja. L. 1801 so jo zajeli morski razbojniki, ki so jo uporabljali kakih 40 let, dokler je ni rešilo avstralsko vojno brodovje. Nato so z njo prevažali kaznjence na avstralske otoke. Enemu izmed kaznjencev je silno ugajala. Ko je kazen odsedel, jo je kupil in napravil na njej plavajočo razstavo čudnih stvari. Temu so jo tudi potopili, a jo je zopet dvignil. Sedaj je "Success" gledališka ladja, ki jadra zlasti ob ameriških obalah.

Najstarejša vojna ladja, ki še dandanes brodari po morju, je pa "Ustava Združenih držav", zgrajena 1797. V teku desetletij je premagala več angleških vojnih ladij. Radi tega se je občinstvu silno priljubila. Ko jo je mornariško ministrstvo sredi preteklega stoletja hotelo dati radi starosti podreti, so se vse Združene države tako razburile, da se je minister vdal in jo ukazal popraviti. Ministrstvo jo je hotelo črtati že dvakrat, a javnost ni dovolila. Še l. 1924 so jo prenovili in jo poslali v Tihi ocean. Sedaj pa je zasidrana v Bostonu.

V Indiji umre za kačjim pi-

kom vsako leto od 70.000 do 80.000 tisoč oseb.

Zadnje besede slavnih ljudi

Marija Stuart, nesrečna kraljica angleška, na morilnem odru: "Povejte mojim prijateljem, da umiram kot dobra katoličanka."

Napoleon I. je vzdihnil: "Francija v orožju, čelo armade."

Washington, prvi predsednik Združenih držav Amerike: "Dobro gre!"

Nelson, sloveč angleški admiral: "Hvala Bogu, storil sem svojo dolžnost!"

Walter Scott, angleški pisatelj: "Tako mi je, kakor bi se prerajal."

Solovjev Vladimir, veliki ruski modroslovec: "Težka je služba za Gospoda."

Ana Boleyn, krasna ženska, ki jo je vzel angleški kralj Henrik VIII., ko je zavrgel svojo pravo ženo, je stopila na morilni oder z besedami: "Slišala sem, da rabelj zna svoje rokodelstvo; imam tako kratek vrat."

Goethe, največji nemški pesnik, je zaklical: "Več luči!"

Rimski cesar August: "Ploskajte, prijatelji, komedija je končana!"

Henrik VIII., angleški kralj, preganjavec katoliške Cerkve, je dejal zdravnikom: "Dam vas obglaviti, če ne rečete, da me rešite!" In je vzdihnil.

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

Veliki Petek praznik.

V kongresu je podal zastopnik države New Jersey, Mr. Suthpin, predlog, ki bi uvedel v državni koledar nov državni praznik — Veliki Petek. Tudi po posameznih državah je v teku priprava za tak zakonodajni predlog. Po pre mnogih mestih Amerike že praznujejo dan Gospodove smrti kot poseben dan, ki bi moral biti posvečen spominu Gospodovega trpljenja s tihoto in prenehanjem dela.

Baragova škofija dobila novega škofa.

Zopet je bil imenovan nov škof za Marketsko škofijo. Prejšni škof je bil namreč premeščen v Grand Rapids. Novi Baragov naslednik je Most Rev. Frančišek Magner, župnik v Evanston, Ill. Je sedmi škof v vrsti za Baragom. Bog daj, da bi novi škof kaj bolj goreče započel akcijo za beatifikacijo ustanovnika marketške škofije, našega Barage. Prejšni je bil preveč zaposlen z zidavo nove katedrale.

Ameriška.

V št. Pavlu so sezidali novo cerkev Presv. Rešnjega Telesa, ki ima prav moderno posebnost. V cerkvi je kapelica za matere, ki prineso dojenčke in otroke v cerkev. Da ne motijo drugih vernikov, je kapelica obdana s steklenimi stenami, ki so popolnoma gluhe: slišijo in ne prepuščajo nobenega glasu. Tako se lahko otroci jokajo, kolikor hočejo, službe bož-

je jok ne moti, vendar pa materam radi tega cerkve ni treba zapustiti.

Tudi ameriška.

Peš Lady, ki je o njem časopisje toliko pisalo, je hvala Bogu poginil. Hvala Bogu, pravim, zato, da se ta sramota še naprej ne vlačí po Ameriki. Psiček je bil namreč tako žalosten, ker mu je fant-gospodar na vojsko šel, da je prenehal jesti in začel vidoma hirati. Naenkrat so se vse oblasti zavzele za žival. Še celo dvatisočmiljsko vožnjo so preskrbeli psu na zrakoplovu, da je lahko šel nazaj k svojemu gospodarju v Kaliforniji, posvetili mu dolge kolone v listih, hvalili pasjo naturo. Na tisoče jih umira na dan po Ameriki za gladom, pa se noben ne zmeni zanje, listi pišejo o njih, kadar so volitve, pa ne da bi jim pomagali, ne; le radi agitacije. Človek, ti uboga žival.

Delamo spet na vse pare.

Nedelja je šla spet rakom žvižgat. Krogelj treba za pobijanje ljudi, bomb, kanonov. Šest dni ni dovolj časa, da vse pripravimo za klanje. Nedelja je spet postala delavnik, tako nam stroji pojo še v nedeljsko noč, da je veselje. Veselje? Bog zopet kratko vleče. Mislimo ljudje. Nazadnje bo pa le človek kratko potegnil.

GLASOVI OD MARIJE POMAGAJ

P. Benigen Snoy se je podal v zdravilišče v Excelsior Springs, Missouri. Zlatomašnik pravi, da treba porabiti prilike, ki nam jih daje Bog,

da si pridobimo zdravja nazaj. Upa, da mu Bog da še dvajset let življenja in dela za duše. Tudi mi upamo.

*

P. Anzelm Murn se nahaja sedaj v milwauški bolnici očetov Kamilijanov. Bolnica v Marshfield, Wis., je bila preveč od rok, tudi se mu je stanje znatno poslabšalo. Priporočamo ga v molitev.

*

Mrs. Schuster, hčerki njeni in Mrs. Skavranski se lepo zahvaljujejo oče Benigen in vsi flečkajnarji za prekrasne plašče, ki so jih napravile na pobudo patra Pija, župnika pri sv. Cirilu, za zlato mašo p. Benigna. Najlepši Bog plačaj. Zahvala tudi vsem njujorškim faranom in farankam, ki so prispevali lep denar v ta namen. Upamo, da se bo lahko Fr. Benigen prišel osebno zahvalit ob priliki srebrne obletnice župnije sv. Cirila na osmi, ki bo tja julija enkrat.

*

Domači umetnik, Jožef Slapničar v Jolietu, pridno pripravlja kamen za Baragov spomenik, ki bo letos julija meseca pri nas postavljen. Daprato Statuary Co., je izdelala lep relief Baragov, ki ga sedaj naš kamnosek udeluje v rdeč kamen, ki je bil naročen iz krajev, kjer je Baraga časih deloval. Kamen bo osem čevljev visok. Za kamen so plačali Mrs. Barle iz Waukegana in Misijski krožek "Busy Bee" v Chicago, poleg drugih manjših darovavcev. Nadejamo se, da bo ta spomenik lep okrasek romarskemu gričku in da bo Baragov dan, drugo nedeljo julija, spet lep dan za lemontske romarje.

*

V delu je tudi toliko obetana "Spominska plošča" vseh dobrotnikov in sotrudnikov. Visela bo v gostinjski sobi samostana. Ker novega romarskega doma še najbrže ne bo v prihodnjih treh letih, smo izpolnili obljubo lani dano najbolj požrtvovalni naselbini, s tem, da smo ime te naselbine napisali na stari romarski dom. Chicago je največ pomagal, naselbina sv. Štefana se je najbolj pokazala, zato naj nosi romarska hiša ime "Dom sv. Štefana".

*

Farmarske posle je pri nas prevzel zopet Pavel Marn, ki je med vsemi delavci, kar smo jih še imeli tod, bil najbolj priden in delaven. Upamo, da sedaj ostane z nami do svoje smrti.

*

Oskrbstvo za romarsko hišo bodo pa letos prevzeli Njujorčani. Kakor se obeta bota Mrs. F. Šnajder in Mrs. A. Glatc prevzeli romarski dom. Le brzo se pripravite in semkaj jo primahajte. Pomlad je tukaj, romarji bodo kmalu začeli prihajati.

*

New Yorku sploh Lemont ne gre iz glave. Premnogi bi kar najraje popustili posvetno rabo in šli sem v to rajsko pušča-vo. Odkar so sestre sprožile misel doma za ostarale, premnogi čakajo ure, ko se bodo vrata na asiškem gričku odprla. Ni več daleč. Prihodnji mesec bo menda vse pripravljeno. Ena je že prišla iz New Yorka, Urška Crnkovich. Je baje zelo zadovoljna. Tudi drugi, ki bote prišli v Lemont, na sesterski griček, bote srečni.

Bog plačaj, dobrotniki

ZA LIST AVE MARIJA — Po \$5: M. Kastelic, A. Zolnir. — Po \$2.50: J. Kolar. — Po \$1: J. Kasun, Mrs. Zakrajšek, M. Anzich Sr. — Po 50c: Widerwoll, M. Dragovan, F. Bittence.

ZA MARIJIN ALTAR — Po \$10: Mrs. Kočin, Mrs. A. Pirc. — Po \$5: J. Kness, N. N. — Po \$3: Druž. Šustaršič. — Po \$2.50: J. Ponikvar, M. Benich, A. Možina, F. Petrič. — Po \$2: M. Zalar, F. Drasler, Mrs. F. Zalokar. — Po \$1.50: M. Cook, G. Avsec, J. Švigel. — Po \$1: Druž. Stepanić, J. Sintic, M. Zupančič, Mrs. J. Prah, A. Skolar, J. Meglen, Mrs. J. Maček, druž. L. Zakrajšek. — Po 50c: M. Sternard, A. Pešec, druž. Walter, M. Princ, M. Laurich, F. Skulj, J. Starc, J. Femec, A. Gole. — Po 25c: J. Verhovec.

ZA TABERNAKELJ — Po \$5: K. Petrovčič. — Po \$3.50: M. Rosenberger. — Po \$3: F. Marolt. — Po \$1: F. Kastelic, A. Nemgar, M. Sadar, Mrs. F. Zalokar. — Po 50c: N. N.

ZA SV. FRANČIŠKA — Po \$2: M. Straus.

ZA KRUH SV. ANTONA — Po \$1: K. Starič, A. Rudman. — Po 50c: B. Zankar, Mrs. Zupančič.

ZA SAMOSTAN — Po \$10: J. Yuh. — Po \$5: Druž. Asseg, M. Bradač, Mr. & Mrs. V. Mladich, Mrs. Roth, C. Lenardič, druž. Narobe, N. N. — Po \$4: M. Anzich Sr. — Po \$2.50: F. Mivšek. — Po \$2: M. Lach, M. Kristofelc. — Po \$1: F. Pernuš, R. Zalec, M. Kocman, M. Kremžar, M. Mencinger. — Po 50c: J. Yager, Mrs. Zobec, N. N.

ZA ŠTUDENTE — Po \$15: N. N.

ZA LUČKE — Po \$2.50: A. Malesich. — Po \$2: A. Mikulich. — Po \$1.50: M. Race, A. Melavec. — Po \$1: M. Spendal, J. Pintar, M. Berus, F. Petrič, A. Rudman, A. Gale, M. Pajk. — Po 50c: L. Panijan, Mrs. R. Mance, Mrs. F. McKenica, M. Lah, Mr. Hočevar, J. Mishmash, Mrs. L. Perušek, K. Opalek, M. Zalar, T. Brojan, T. Škerjanc, J. Česar, M. Selak, T. Troha, J. Kristofelc, M. Malovrh, J. Barbés, M. Zupančič, F. Pirman, Mrs. Pink, J. Lesjak, N. Blazetic, G. Drasler, M. Dragovan, M. Globokar, R. Bizjak, Mrs. Krall, F. Kosir, Mrs. Zalokar, L. Pucharich, J. Burgstaler. — Po 25c: Mencinger.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA — Po \$10: Mrs. J. Azman, Mrs. F. Brezovar, F. Jerič, A. Zallar, M. Videtich, N. Jaklevich, F. Zadel, E. Urbanija. — Po \$5: M. Kurent, M. Kristofelc. — Po \$1: J. Videtich, M. Videtich, T. Kodrič, M. Laken.

SVETE MAŠE — Po \$15: Druž. Walter. — Po \$12: Rev. J. Trobec, J. Vidmar. — Po \$10: K. Gerbec, A. Grdina, F. Zalar, A. Malesich. — Po \$6: M. Pavlesic. — Po \$5: Mrs. J. Petrinčič, Mrs. Skolar, J. Švigelj, M. Sodec. — Po \$3: Mrs. Cimperman, Mrs. Lavrič, Mrs. Asseg, M. Lach, Mr. J. Yager, F. Bittence, M. Lauš, Mrs. Mrak, M. Dragovan, Mrs. F. Zalokar, J. Polz, U. Crnkovič. — Po \$2: Mothers So'ciety, Oglesby, Ill., Mrs. M. Kuprec, Mrs. R. Mance, J. Pintar, Mrs. Hočevar, J. Sintič, M. Cook, B. Vardijan, Mrs. Mesojedec, Mrs. R. Zeleznik, Mrs. J. Kuhel, Mrs. T. Brojan, J. Česar, Mrs. Perušek, M. Malovrh, J. Ponikvar, A. Sterle, N. N., Kodrič, druž. Narobe, J. Struna, R. Bizjak, A. Belingar, A. Gole, A. Blackard, N. N., J. Stukel, G. Močivnik, C. Udovich. — Po \$1.50: M. Rosenberger, J. Kervin. — Po \$1: Mrs. F. McKenica, T. Kostanšek, Mrs.

tSefančič, M. Krall, F. Lesjak, Mrs. J. Champa, A. Melavec, J. Kness, N. N., I. Režek, M. Krolnik Mr. & Mrs. V. Mladich, N. N., M. Lovko, M. Gobanc, N. N., Mrs. M. Leskovec, M. Kremžar, Mrs. Sluga, F. Stražišar, N. N., J. Pozel, Mrs. B. Gasperich, J. Lesjak, K. Smolič, T. Gale, M. Judnič, R. Matkovich, J. Tomsic, Mrs. A. Mehle, F. Tolar, J. Mihelich, M. Hosta, Mrs. T. Drčar, M. Svete, Mrs. Krnc, Mrs. Oražem, Mrs. N. Tomc, A. Frančiškovič, F. Hočevar, J. Kmet, F. Bolte, J. Poljak, Mrs. J. Poljak.

ZA ALTAR SV. FRANČIŠKA — Po \$10: Miss Agnes in Grace Gaspar. — Po \$2: Mr. M. Horvath, Mrs. A. Horvath, Mrs. M. Bohneck, Pozdan family, Mrs. M. Csey, Mrs. Zelič, Mrs. J. Rezsonya. — Po \$1: Mr. J. Horvath, Mr. J. Bakach, Mr. S. Zver, Mr. J. Pucko, Mr. J. Tivadar, Mr. S. Kavaš, Mr. S. Zadravec, Mr. F. Malacich, Mr. C. Csakay, Mr. J. Dominiko, Mrs. M. Smej, Miss Bohneck, Miss Legan, Mrs. Časar, Mr. J. Bojnec, Mrs. A. Pucko, Mrs. A. Stefanec, Mrs. F. Pečnik, Miss A. Horvath, Miss F. Horvath, Mrs. U. Kutnik, Mrs. A. Antolič, Mrs. M. Ferenčak, Mrs. B. Rezsonya, Mrs. V. Tratnjek, Mrs. M. Tropša, Mrs. M. Zadravec, Mrs. G. Smej, Mrs. M. Csogi. — Po 50c: Mr. S. Horvath, Mr. F. Voros, Mr. F. Kerec, Mr. J. Horvath, Mr. S. Pucko, Mrs. T. Bejek, Mrs. B. Horvath, Mrs. A. Gerletz, Miss M. Fenos, Mrs. M. Parker, Mrs. Potravi. Mr. Canady \$1.00.

Zahvale

Zahvalujejo se Bogu, Mariji Pomagaj, Srcu Jezusovemu, Sv. Jožefu za pridobljene milosti:

M. Anzich, Sr., Pueblo, Colo.; R. Ujčić, Cleveland, Ohio; M. Kastelic.

NA GRIČKU ASIZI

Že marsikdo nas je vprašal, kaj Asizij pravzaprav pomeni, odkod to ime. Ime je prav Frančiškovo. Naš sv. oče Frančišek se je rodil leta 1812 v slikovitem mestu Assisi, (zgovori se Asizij v slovenskem, As-se'ze v angleškem), ki je v podnožju gore Subasio v Italiji. Od tod tudi njegovo ime Frančišek Asiški. Naša hišica v

Lemontu je tudi nekako v podnožju malega griča, zato smo si vzele to ime za naš dom. Novi samostan je sicer malo višje a vse eno ne na najvišjem delu griča. Iz mesta Asizij se nudi krasen razgled po prijazni dolini naokrog. Ko boste dragi rojaki prišli na blagoslov našega samostana se vam bo enako nudil vabljiv razgled daleč naokrog, kdor si je že znotraj hišo ogledal in se ustavil pri oknih se je že sam o tem prepričal.

Kakor v Asiziju naj bi se tudi tukaj vzgajali značaj, podobni sv.

Frančišku v ljubezni do zatajevanja samega sebe in v njegovi veliki go-reči ljubezni do bližnjega, pa naj si bo že prijatelj ali ne.

Naše ime je "Sisters of St. Francis of Christ the King." Zadnji del pa le malokedaj rabimo in sicer samo skupaj z drugimi redovi, da se razlikujemo od njih. Če nam pišete ni treba nič družega kot: **Sisters of St. Francis, Mount Assisi, Lemont, Illinois.** Če pa pišete samo Franciscan Sisters, Lemont, Ill., pa pismo gre k drugim sestram in včasih šele

čez dva meseca dobimo vašo pošto.

Oltar v naši novi kapeli bo imel sliko sv. Frančiška Asiškega. Ob pogledu nanj naj bi se naša srca ogrevala in vnemala za Frančiškovo ljubezen do Jezusa v tabernaklju, kakor tudi za njegovo veliko ljubezen do človeštva, zakar ga častijo celo brezverci.

Naj priobčimo povest kako je ukrotil razbojnike pri Monte Casale. Razbojniki so prišli k vratom ter prosili hrane. Nekateri bratje so mislili, da ni prav, da se jim daruje miloščina. Frančišek je odgovoril: Če boste storili kar rečem, imam zaupanje v Boga, da boste pridobili njihove duše. Pojdite in preskrbite si dobrega kruha in vina in nesite oboje v gozd kjer veste, da se nahajajo razbojniki. Pokličite jih: "Bratje razbojniki, pridite, mi smo vaši bratje prinašajoč vam hrane." Prišli bodo in vi jim postrežite v ponižnosti. Ko se bodo navedli, govorite jim božjo besedo in prosite jih, naj nikogar ne umorijo in naj mu ne prizadenejo nič hudega. Naslednji dan jim zopet postrežite s kruhom in vinom, jajcami in sirom. Nato jim recite: "Bratje razbojniki, zakaj se klatite ves dan tu okrog, trpite lakoto in vse drugo? Grešite v mislih in dejanjih in izpostavljate svojo dušo pogubljenju. Bolje je, da služite Gospodu; ta vam bo dal vsega, kar rabite na tem svetu in bo rešil vaše duše. In Bog bo dal, da se bodo radi vaše ponižnosti in dobrote

spreobrnili." In glej, razbojniki so se spokorili, nekateri so celo stopili v red.

Izrekamo prav prisrčni Bog plačaj našim dobrotnikom in na svidenje 30. maja to leto.

CHICAGO, ILL.—

\$10: Joseph Oblak, Ladies' Guild.

\$5: Clara Vrasich, Katarina Toporic, Mrs. Margaret Duller.

\$2.50: Joseph Jakic.

\$1: Mrs. Boncha.

WAUKEGAN, ILL.—

\$3: Mrs. Gregorka.

\$1: Mary Kirk.

JOLIET, ILL.—

\$50: Neimenovana družina.

LA SALLE, ILL.—

\$100: John and Anton Ovnik.

SO. CHICAGO, ILL.—

\$5: Mrs. Poženin.

LORAIN, OHIO—

\$1: Mrs. Pogachar, Miss Celik.

DETROIT, MICHIGAN—

\$2: Mrs. Vihtelic.

PUEBLO, COLO.—

\$5: Frank Bojtz.

CORNING, CALIF.—

\$5: A. Prijatelj.

NEW YORK, N. Y.—

\$5: Urška Crnkovič.

CLEVELAND, OHIO—

\$5: Mr. and Mrs. Frank Narobe, Matt Flajnik.

\$5 so skupno dale: Anna Župan, Mary Streiner, in Josephine Sadar

\$3: Iva Terškan in hčer.

\$2: Frances Košir, Joseph Verbich, Frances Marolt, Frances Stagar.

GIRARD, OHIO—

\$2: John Voglar.

FREDONIA, KANSAS—

\$5: Mrs. Bambich.

CHERRYVALE, KANSAS—

\$2: Mrs. Stepanich.

MASPETH, NEW YORK—

\$5: Fannie Kršmanec.

SOUTH BEND, IND.—

\$1: Mrs. Stojko.

WEST ALLIS, WIS.—

\$5: Mr. and Mrs. J. Kerzmar.

EVELETH, MINN.—

\$1: Mr. and Mrs. Zakrabshek.

GILBERT, MIN.—

\$1: John Menart.

AMBRIDGE, PA.—

\$6: Mary Pavlešič.

PITTSBURGH, PA.—

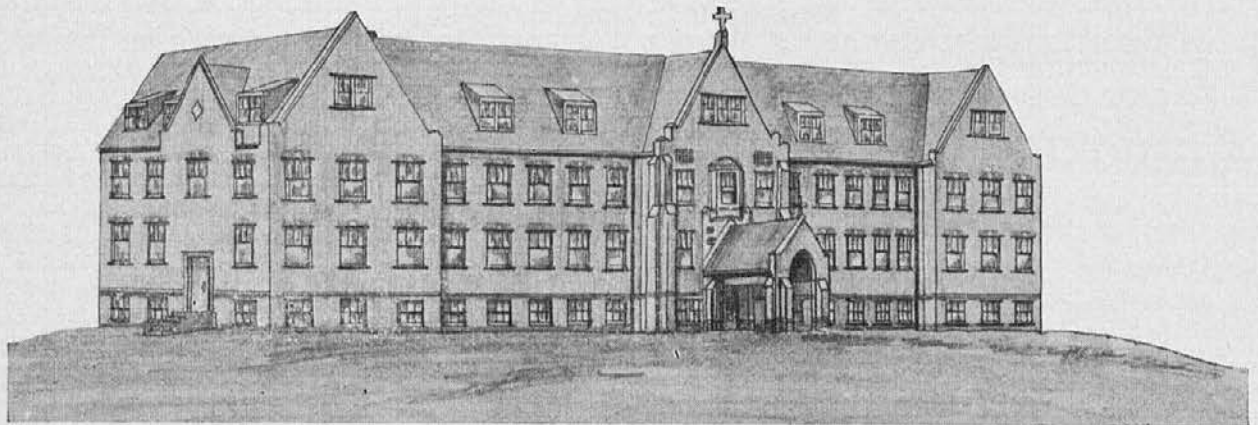
\$1: Marcus Somič.

WILKINSBURG, PA.—

\$1: za lučke — Margaret Stefanic.

BETHLEHEM, PA.—

\$10: Otroci šole sv. Jožefa.

JUNIOR'S FRIEND

MAIL BOX

Rev. and Dear Father,

This morning while I planned writing this letter, the outdoors reminded me of Spring. It was raining an even downpour, which was so much like an April shower. There was a group of birds chirping noisily on the fir trees around the "fairy house" and I couldn't help wondering whether this winter hadn't suddenly reached its climax.

However, this evening when I settled down to final writing, the ground outside is covered with a thin white carpet—it snowed! The wind has grown sharp, and the starless sky foretells of more snow.

I had been ever so busy lately. I could not write appropriately to thank you for the lovely book you brought. You cannot imagine how happily I opened it and with what excitement I turned the lovely pages. Since that day I've been reading it and praying from it quite faithfully. I take it with me to chapel and then carry it to the sewing room where I can glance at the counsels every spare moment.

On Wednesday I received a sad letter from home. I hadn't quite finished reading it when the bell for night prayers rang, and I went off to chapel. I was so forlorn about the portion of the letter which I had read, that for a few moments my prayers were only mental ones. But, suddenly I remembered something I'd read on "Hope" that very day. At once everything grew brighter, and in a few moments all the sadness left me, and I went back to my cell and searched the page on which was written:

"If God should send thee grief or pain
Seek thou His purpose wise to know;
Eternal love will not in vain
Cause thy bitter tears to flow."

So Father, I thank you sincerely; this book was certainly worth waiting for! And you've proved more than ever that you are the Juniors' Friend!

Sincerely yours in Christ,

So glad you liked my gift. I thought you didn't receive it. Mother said because I addressed it to Le-mont, that you would not get it so quickly.

I met Marie Nasenbeny last week. She was in Waukegan with the Joliet girls basketball team. She played

in the tournament and also stayed as our home during that time.

About the school newspaper subscription: you are a subscriber to our school paper as long as I am editor of the "Mother of God School Life." I am sending you the first copies of it by separate mail. It is not much of a paper but I am glad when someone asks to have it sent to them.

I am also enclosing a few crossword puzzles, if you can use them. They aren't much to look at, but I was just fooling around and I worked them out.

Well, I haven't much else to write; write soon if you have time.

Yours very truly,

Gertrude Repp (Waukegan)

Dear Juniors,

Lent isn't over yet, but don't you fret! Another short week and you can rejoice with Our Lord at His victory over sin and death. Don't give up the good resolutions you made for Lent—you won't get any credit for your self denials and little sacrifices. Do what little Willie Doyle did: "You villain, you wretch; I'll starve you, I'll murder you! No candy, not a bit of cake will you get!" And his aunt, looking on, saw him shake his small fist at his own face in the mirror.

However, I will wish you all a Happy and Joyous Easter! May Jesus bless you and keep you on the narrow path you have trod during Lent. I'll send every boy and girl personal Easter Greetings—provided they write or send a card to me. Tit for tat!

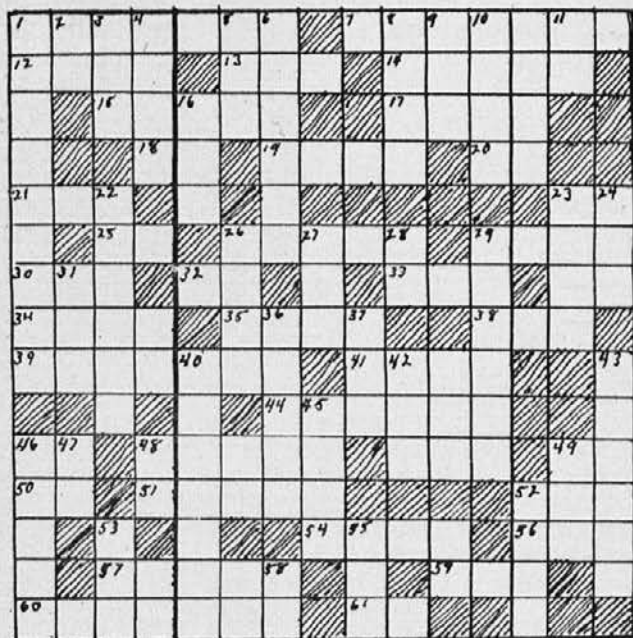
A very gracious Thank You! goes to Gertrude Repp for the Cross word puzzles she concocted. She will be rewarded handsomely and so will the boys and girls who solve them. A winner for each puzzle and should all the puzzles be solved correctly by one boy or girl, they will receive another prize. That's a bargain you can't get even in the Five and Ten Cent Store.

I hope everyone will enjoy reading this month's Ave Maria. Here I sit, bleary-eyed at the typewriter and the clock points to one minute past midnight. It's curtains for me too, pals! Again, Happy Easter!

As ever yours,

THE JUNIORS' FRIEND.

THE CONTEST FOR APRIL IS A CROSSWORD PUZZLE SUBMITTED BY GERTRUDE REPP OF WAUKEGAN, ILL.

ACROSS

DOWN

1. a precious stone
7. a person not a Jew
12. a piece of timber
13. a certain kind of tree
14. a girl's name
15. to express merriment
17. a bird of the Egyptians
18. doctor (abbrev.)
19. to soothe to sleep
20. note of the scale
21. the act of using
23. short for mother
25. negative
26. morning prayer in the Roman Catholic church
29. the moving parts of a machine
30. an explosive
32. South America (abbrev.)
33. article used in rowing
34. to go around
35. standard measurement
38. girl's name
39. without beginning or end
41. sign
44. to get
46. and in latin
48. to make reparation
49. preposition
50. preposition
51. a number
52. also
54. specify
56. pertaining to us
57. amusing
59. fresh
60. one who flees for protection
61. behold

1. good breeding
2. mister (abbrev.)
3. an elongated fish
4. to perform the act of reading
5. to cut down trees and make a —
6. a flower
7. wicked
9. a bird's beak
10. to work very hard
11. note of the scale
16. a vessel in which the ashes of the dead are preserved
22. entrance
23. girl's name
24. pres. tense pl. of the verb to be
26. the name of a tribe in Central America
27. a black sticky substance
28. negative
29. short for grandmother
31. fruit of a tree
37. a small speck or point
40. not anything
42. a male
43. disregard
45. past perf. of be
46. an anaesthetic
47. preposition
48. preposition
49. I owe you (abbrev.)
52. collection of houses larger than a village and not a city
53. not on
55. total
58. you in the early English language

ST. PAUL OF THE CROSS

The eighty-one years of this Saint's life were modelled on the Passion of Jesus Christ. In his childhood, when praying in church, a heavy bench fell on his foot, but the boy took no notice of the bleeding wound, and spoke of it as "a rose sent from God." A few years later the vision of a scourge with "love" written on its lashes assured him that his thirst for penance would be satisfied. The the hope of dying for the faith, he en-

listed in a crusade against the Turks; but a voice from the Tabernacle warned him that he was to serve Christ alone, and that he should found a congregation in His honor. At the command of his bishop he began while a layman to preach the Passion, and a series of crosses tried the reality of his vocation. All his first companions save his brother, deserted him; the Sovereign Pontiff refused him an audience; and it was only after a delay of seventeen years that the Papal approbation was obtained, and the first house of the Passionists was opened on Monte Argentario, the spot which Our Lady had pointed out. St. Paul chose as the badge of his order a heart with three nails, in memory of the sufferings of Jesus. For himself he invented a more secret and durable sign. Moved by the same holy impulse as Blessed Henry Suso, St. Jane Frances and other Saints, he branded on his side the Holy Name, and its characters were found there after death. His heart beat with a supernatural palpitation, which was especially vehement on Fridays, and the heat at times was so intense as to scorch his shirt in the region of his heart. Through fifty years of incessant bodily pain, and amidst all his trials, Paul read the love of Jesus everywhere, and would cry out to flowers and grass, "Oh! be quiet, be quiet," as if they were reproaching him with ingratitude. He died whilst the Passion was being read to him, and so passed with Jesus from the cross to glory. His feast is celebrated on April 28th.

VICTOR HUGO KEPT HIS CRUCIFIX

No matter how far the straying children of the Church may drift away from the old faith, there always seems to be an evidence that they have not abandoned Catholic belief wholly. Until his death Victor Hugo had a crucifix above his bed and would never allow anyone to remove it. But the executor of his last will and testament wishes to be disencumbered of such an embarrassing object within their sectarian sphere.

What became of this crucifix? Daniel Halevy has asked in a recent issue of a weekly in France. It seems that the crucifix was given to a cousin, Marie Hugo, as being the safest custodian—that is, the one most likely to keep the information from the world—for Marie had entered the Carmel.

There was a great affection between the poet and his cousin the Carmelite nun. When she learned of the death of Hugo and the plans for his funeral, the Carmelites spent the entire night, preceding the funeral, praying with Marie Hugo for the repose of his soul.

HOW DATE OF EASTER IS FIXED

Easter Sunday is the first Sunday which occurs after the first full moon (or more accurately after the first fourteenth day of the moon) following the 21st of March. As a result, the earliest possible date of Easter is March 22, the latest April 25.

The moon by which Easter is calculated is not the moon of the heaven, but the moon of the calendar. The Calendar moon, a fiction, departs very little from the actual astronomical facts, and at the same time gives uniformity to the whole world in the observance of Easter.

EASTER MORN

When Jesus, Sun of Justice,
Arose on Easter morn,
When He the cross and passion
For our sins had borne.

He first appeared to Mary.
What joy when she her Son
Saw glorious and immortal,
Aglow with victory won!
Alleluia!

During the past forty days gloom and sadness shrouded the Christian world. Sadness because of the death of our Savior, Jesus Christ; gloom because, to mere earthly minds, death meant a terrible separation. But now a note of joy and gladness fills the air. Christ has risen! In every land and clime is heard the oft-repeated Alleluia, and in all tongues hymns of praise ascend to the throne of God. All over the world the peal of the organ and the chime of the sanctuary bell, stilled during the Passion, are heard pealing out their glad-some news. "The Lord is risen indeed and hath appeared to Peter." The altar now blazes with candles and fragrant flowers and rare incense unite in shedding their perfume before the tabernacle. The priest is once more garbed in white, and the very gold of his sacred vestments bespeak the joy that is in the heart of Christendom today. Christ has risen!

Yes, Christ has risen. And what a beautiful and inspiring lesson we can draw from the Resurrection. The dark and gloomy days that have just passed, are they not like the darkness that settles upon our souls when they are soiled by sin? The glorious, happy joy that is ours today, is it not like that which settles upon our souls when they are free from sin and rest in the tender embrace of Jesus? Yet, in our resurrection from the death of sin, how unlike Christ we are. Every time we sin, we plunge our souls back into the darkness of the grave—never allowing our souls really to live for any length of time, depriving them of joy and the love and companionship of Jesus.

How hateful are those words, grave and death, to our human ears. We never willingly listen or think of them. If we do think of them, our feelings are certainly not feelings of joy and gladness. Yet, however long or sweet may be the pleasure of life and health and all the good things they can bring us, we must one day give them up. That is death. And yet, for us death should have no fears. We have just celebrated the joyous feast of the Resurrection, the victory of Christ over death. And this victory He promises to everyone who shall keep His commandments. Think of it, eternal life! It's worth working for, isn't it?

Many years ago, there lived a powerful king who kept a fool in his palace, as many great men did for their amusement in those days. One day, the king gave a staf to the fool, bidding him to keep it till he met a man who was a greater fool than he, and when he had met such a man to give the staf to him. Not long after, the king fell sick unto death. The fool came to see him and the sick king told the fool that he would shortly leave him. "And wither art thou going," asked the fool.

"Into another world," said the king. "Wilt thou be gone long? Wilt thou return in a day, a month or a year?" the fool inquired of the king. "Ah," said the king, "I shall never return." "Well," said the fool, "what provisions hast thou made for thy comfort in this strange land? Hast thou assured thyself of a welcome there?" "Alas," cried the king, "I have made no provision for my comfort, nor have I assured myself of a welcome in that land to which I go." "Here," said the fool, "take my staf for even I am not such a great fool as that."

Let us ask ourselves the same question. "If I were to die tonight, what sort of eternity should I awake in?" Let us decide now what sort of eternity we want, and then work for it.

LITTLE SAMBO BEFORE A CRUCIFIX

"Jesus, hangin' on dat tree
Is You dere fer folks like me?
Down the street de white folks say
I is made ob hard black clay
But in Chur'b de Fadder say
I is jes as good as dey.

Jesus, hangin' on dat tree
On dat day in Galilee
When dat chile sat on Your knee
Did You speak dem words fer me?
Did You see dis kinky head
Thru de flowers in de med?

Jesus, hangin' on dat tree
Look what I done brought to Thee
All I has, some jam and bread
I gives it all to You inste'd;
Please 'cept dis marble too,
See I gives it all to You."
Then he threw a kiss and ran
Down the street to Negro-Land.

—Marion Shepherd.

"WHEN I GET THE TIME"

When he gets more Time, he will . . . but, then, he never will. For he never will get more time. Every hour, every minute, that our little man lives, his time is shrinking. He will never have more time than he has at this moment. Time looks so enormous ahead of him, in his youth. Yet, what is hardly a step, takes him into old age—and he looks stupid! at the pitifully small Time that is left to him.

Now, with his Time all but gone, he is still intending to do better by God . . . go to the Sacraments more! to those extra services in the evening! give up that bad habit! He will . . . when he "gets a little more time." Our time on earth is given to us as coin, with which to purchase Time—without—end with God. Squander your Time here; you squander your Eternity! In every minute you have, is the abundance of Eternity. So treasure this moment! For, today's thrown-away minute is so valuable! that, could it be tacked on at the end of your life, it could give you that precious one more breath in which to make your peace with God—and gain Eternity.

MY LADY AND THE BOMBS

When the cathedral town of Burgos, Spain, was captured from the Church-hating Reds—a Mass of thanksgiving was celebrated. The Archbishop took the crown of precious jewels from the statue of Our Lady, and presented it in gratitude to the victorious general. "I will replace it with a crown more precious" said the general. He had the bullets removed from the bodies of his soldiers, who had died in taking the town. From these bullets, a crown was made. This crown of bullet-lead, today adorns the head of Our Queen of Martyrs in Burgos' Cathedral. In the months that followed, Burgos was often bombed. Twelve different times, bombs crashed through the cathedral's roof. They fell at the feet of Mary's Statue. But—not one exploded! Truly a miracle! The twelve mute bombs stand today in a circle around Mary, in that Cathedral, evidence of Mary's power over the forces of evil. Though we are removed from Europe's war-torn areas, bomb-shells of misfortune menace our own life's battle. Being thrown out of work is a bomb-shell, which throws a man out of his position of family defense. Loss of faith is a bomb-shell, which has disrupted many a marriage. Our strongest home defense is Mary.

RELICS OF THE PASSION

Relics of the Passion of Our Lord are preserved in a number of churches. The largest portions of the wood of the Cross are in the Basilica of the Holy Cross of Jerusalem at Rome, and in Notre Dame Cathedral, Paris. A relic of the Cross is also in the United States—in the Cathedral of the Holy Cross, Boston.

The Title which Pilate wrote and ordered to be placed on the Cross—"I.N.R.I." "Jesus of Nazareth, King of the Jews" is preserved in the Basilica of the Holy Cross of Jerusalem at Rome.

The Crown of Thorn, now lacking in thorns, which have been distributed to a number of churches, is a part of the treasure of Notre Dame at Paris. A fragment of the Crown is in the Church of St. Serim, Toulouse, France.

One of the nails is said to be in the crown of the ancient Lombard Kings used by Napoleon I at his coronation; one is in the Cathedral of Notre Dame, and another is at Monza, near Milan.

The sponge, it is stated, is in the Basilica of St. John Lateran, Rome.

The point of the lance is in Paris, and the remainder in Rome.

Or Our Lord's clothing: the robe, known as the Holy Coat, is in the Church at Treves. The tunic is reported to have been given by a sister of Charlemagne to the Monastery of Argenteuil, where she was a nun, and to be still there. The largest piece of the winding sheet is at Turin. The cloth with which the Sacred Head was wrapped is reported to be in the Church of Cadonin, Department of Drogne, France.

The upper portion of the pillar of the scourging has been in the Church of St. Paxes since 1223, and the lower section is in the Church of the Holy Sepulchre, Jerusalem.

WHAT KNOTS

A little English girl, a refugee in Canada, was saying in her night prayers recently. She closed with: "God bless Mama in England and protect her from bombs; take care of Daddy in the army and of Uncle Wilbert in his airplane in Egypt." Then she paused for a moment and added: "And God, be sure to take good care of Yourself, too. Because, if anything happened to You, we'd all be sunk."

THE ROAD TO SUCCESS

When you have decided a thing is worth going after, always believe that you can find a way to do it, and keep trying in every honest way to reach it. Discouragement never yet found a way out of difficulty or around an obstacle. The road to what you desire, or something better, will open up somehow if only you keep in mind the idea that there is a way for you to reach your goal.

THE BOOK

To gaze upon Thy holy face,
That sacred brow all bleeding,
To spell the marvel of Thy grace,
Behold, a book worth reading!

Its cover glows a saving red,
Its frontispiece, "I thirst,"
And thorns that pierced Thy sacred head
Reprove our sins accursed.

Its pages countless pains unfold,
Here see how Love has bled!
Our price we only then behold
When this sweet book we've read.

—Bro. Bernard, O. Carm.

SMILES

Jake: "How do you like your new store teeth?"
Jow: "At least I've got something to rattle when I get scared."

* * *

Mother: "Now, Reggie, wouldn't you like to give your bunny as a present to that poor little boy who hasn't a father?"

Reggie (clutching rabbit): "Couldn't we give him Father instead?"

* * *

Visitor: "What a glorious painting! I wish I could take those lovely colors home with me."

Artist: "You will; you are sitting on my paint box."

* * *

The thrifty couple took baby to the movies. They were warned they would have to take back their money and leave if the child wasn't quiet.

Wife (halfway through the picture): "Well, what do you think of it?"

Man: "Rotten."

Wife: "So do I. Pinch the baby."

POŠLJI GOSPOD DELAV- CEV ZA VINOGRAD SVOJ...

Kaj pomaga hišica, če ni koga, ki bi v njej stanoval, kaj pomaga slovensko semenišče, če bi v bodočih letih imeli pomanjkanje v naraščaju.

Gospod bo pomagal, pravimo. In trdno verujemo, da bo. Apeliramo pa tudi na vas, družinski očetje, družinske matere, da nam priskočite na pomoč za rekrutacijo božjih moči, slovenskih svečnikov in redovnikov.

Samostan nam je narod postavil, sedaj nam naj še narod pomaga, da dobimo kaj novega naraščaja.

Študentov imamo petnajst, v novih prostorih lahko naselimo najmanj 36, če ne več. V tej ali oni naselbini poznate tega ali onega dobrega študenta, ki bi si hotel izvoliti boljši del: Gospodovo službo. Nagovorite ga ob času, da vstopi v vrsto slovenskih semeniščnikov. Pišite na Predstojništvo v Lemont, St. Mary's Seminary, da poznate tega ali onega, ki goji skrito željo, da bi bil duhovnik ali redovnik.

Pogoji za sprejem so: Zdrav mora biti, s povoljnim uspehom mora končati High School, ki ima med svojimi predmeti tudi latinščino, katoliških staršev mora biti, na dobrem glasu in v starosti od 15 do dvajset let.

Stori kaj v ta blagi namen. Vsak tvoj korak v ta namen bo od Boga blagoslovljen.

* * *

V samostan sprejemamo tudi mlade fante in može, ki bi hoteli ostati pri nas kot bratje.

Koliko je tudi takih mož in fantov po naših naselbinah, ki niso imeli nobene višje šole, pa jih vseeno kliče notranji glas k popolnejšemu duhovnemu življenju.

Rade volje sprejmemo vsakega, ki bi se odločil za ta korak, da le izpolni vse pogoje, ki so stavljeni za sprejem v redovniški stan. Pokoji, kateri so . . . ?

Biti mora zdrav, to zato, da že ni prvo leto v breme redovniški družini.

Ne sme imeti kake jetike ali druge skrite bolezni, zdrave pameti mora biti.

Ni mu treba imeti nobenega premoženja ali prinesiti denarja, samo zavezati se bo moral takoj ob vstopu, da ne bo od samostana zahteval nobenih plačil za slučaj, če bi se po letih, pred izpovedjo svojih obljub skesal in šel med svet nazaj.

Opravljal bi tukaj v samostanu razna oskrbniška dela, rokodelsko obrt, farmarske opravke. Dela dovolj. Našel bo pa tudi tukaj na farmi dosti prostega časa za oddih in počitek. Če ga kuhinja veseli, bo lahko šel tudi na to ali ono našo župnijo za hišnega oskrbnika in pomagača v župnišču. Pomagajte, pišite na predstojništvo v Lemont.

Sveti Jožef, ki si bil vsem kristjanom vedno dober pomočnik, zlasti v najpotrebnejših rečeh, k Tebi se obračamo v zaupanju.

To zaupanje nam ni bilo osramočeno v lanskem in letošnjem letu, ko si toliko dobrih src odprl za našo stvar in nam naklonil toliko dobrotnikov, da smo lahko v nekaj mesecih postavili novo hišo.

Vemo, da boš tudi tej prošnji ustregel in pomagal. Hišo so nam zidarji postavili, toda kaj bomo s hišo, če je ne moremo spremeniti v dober in topel domek.

Hišo zidarji postavljajo, dom si pa moramo sami urediti, smo brali v lepi knjigi o Tebi med letošnjimi duhovnimi vajami. Dom, ki bo predvsem prevzet z blagodišečim kadilom krščanskega življenja. Ti si tudi postavil Nazarško hišico, še lepše pa si uredil domek Mariji in Jezusu z svojim lepim vzglednim življenjem.

Tudi mi obljubljam, da se bomo v hiši, ki si nam jo Ti postavil, ravnali po Tvojem zgledu in iz te hišice napravili božji grad, kjer bo Vsemogočni prebival.

Ali misliš, da ne bo v duhu sv. Frančiška, če Te sedaj prosimo, da nam še več dobrotnih src odpreš, ki bodo prispevali v poseben sklad, da lahko vse altarje plačamo, da lahko dolg za tabernakelj poravnamo in vse, kar smo si omislili novega pravzaprav kar "na puf". V zaupanju da bo sveti Jožef tudi sedaj priskočil na pomoč. Ali smo predrzno zaupali?

Daj nakloni nam nekaj dobrotnih src, ki bodo plačali za glavni altar Marijin. 1800 dolarjev stane. To veš.

Daj nakloni nam nekaj dobrotnih src, ki bodo poravnali dolg za altar sv. Srca, za altar sv. Frančiška, za altar sv. Antona, pa še za Tvoj altar, vsak je stal 800 dolarjev. Tudi to veš. Nekaj Francetov zbudi, pa Tončkov, pa Jožetov in častivcev sv. Srca.

Daj nakloni nam nekaj dobrotnikov, ki bodo odrinili nekaj denarcev za hišico sv. Evharistije. Malo predraga je bila, res, toda v sv. pismu je napisano, da pri Bogu ni treba štediti. Saj poznaš tisto mesto v sv. pismu, ko se Judež jezi na Magdaleno . . .

Glej, kaj vse Te prosimo. Skoraj se bojimo, da je preveč. Skoraj si ne upam izreči zadnje prošnje, da bi nam naklonil tudi dobrotnike za slikana okna v cerkvi. Sonce malo preveč pripeka poleti, da kar ne moremo zbrano opravljati brevir. Če hočeš, da bomo bolj zbrani, še pri tej zadnji stvari pomagaj. Če pa misliš, da je odveč imeti v frančiškanski kapeli slikana okna, se bomo pa udali, brez nevolje se bomo še zanaprej dali od sonca žgati. Ne bo treba v vicah goreti.

Dolga molitev, sebična molitev. Kaj praviš, sv. Jožef?

Naj se zgodi božja volja po Tvoji prošnji.